

למען יומרך כבוד ולא ידום ה' אלהי לעולם אורד

שורש השביעי זה שמו . נאה לו **שבת בו תתעטר**

יבואר בו שתי בחינות בענין נפוצות ניצוצות קדושות עלי דברי ארציות עוה . א' מה שנתהוו ע"י אותיות התורה ונקראים אברי השכינה כי סמנה תוצאות חיים לכל אשר בארץ . והשנית מה שנתהוו בעת שבירת הכלים הידוע ליודעי כי שנפלו ניצוצי הקדושה וגם נשמות קדושת ונתערבו בתוך הקליפות הרעים . ובשתי הבחי' צריך אדם לרוממם ולהעלות ולברר במקום שצריך בירור ותיקון להשיבם אל חיק אביהם . (ונו פקח א')

פרק א' **ידבר** בענין הנזכר . ובו יד סאמרים :
סאמר א **במדרש** (מ"ד נלאשים פרשה ס"ה) והנה סולם זה הכבש . מוצב ארצה זה מוצב שנאמר מוצב ארסה תעשה לי וראשו מגיע השמימה אלו הקרבנות שריחן עולה לשמים . והנה מלאכי אלהים אלו כהנים גדולים . עולין ויורדין בו שרם עולים ויורדים בכבש . והנה ה' נצב עליו ראייתי את ה' נצב על המזבח :

מזרם כנולד בניאורו נקדים לבאר קצת פסוקי חנ"ך ומאמרי חז"ל ומתוכם יבאר מה שיש לדקדק על המדרש הלן ומה שנאמר בנפשו . ואלה הם : א כתוב בתורה (דברים י"ב) כי ירחיב ה' אלהיך את גבולך כאשר דבר לך וממרת אוכלת בשר כי תחיה נפשך לאכול בשר בכל אדם נפשך תאכל בשר . והנה לכאורה מלשון מקראי קדש אלו נחטו הסוהר רשות לאכול בשר תאווה בכל אדם נפשו למלא כל תאוותו בבשר מה שידוע שהוא ראש לכל תאבנות הרע ואין יל"ה מתרבה בנו מעובי דבר נש אלא מנו חכילה ושמירה וכל שרש ושיקרי בעיניו בחין מהו כידוע . וכמה פעמים הזכיר הסוהר קדושים מהיו כל' קדש עמך במוצאי שבת למלא כל תאוותו כאשר הארכנו (בחס"ד שורש ה' עוף א' ב' ג') וכלן אמרה בכל אדם נפשך תאכל בשר : ב' דברי הנביא (ישעיה מ') שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה המוילא במספר נבאם לכולם בשם יקרא מרוב אונים ואמין כח אים לא נעדר . ולהבין על מה צריך לישא עין למרום וכי אים נראה להביט בארץ לא נבין אשר הכל הוא מרוב אונים ואמין כח וכו' בראם ירם אף אשעם : ג' כתוב א' חומר מה אשע כי תזכרו וגו' כל ששה תחת נגליו לונה ואלהם כולם וגו' עד ה' חלומי מה אדיר ספק בכל הארץ . להבין כיוס חומרו ה' חלומי מה אדיר ספק כח הארץ מה שייכות לו למה שלמטה לכל ששה תחת נגליו : ד' מחז"ל (מנחות ל"ז ע"א) כתוב המזבח עץ ה' אמוה גובהו ומסיים וידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה' פחה במזבח וסיים בשלחן רבי יוחנן ור"א דלמח תרווייהו בזמן שבה"מ קיים מוצב מכסר על האדם ועכשיו שאין בה"מ קיים שולחנו של אדם מכסר עליו ע"כ . לבאר את זאת איך יסיה שולחנו של אדם מכסר כמו בזמן הבית ומה ענין שלחן אדם למזבח . וכל אלה בל' יבוארו ע"פ אשר אמרתי פ' הספוק כל דניב לכן יביאה את תרומת ה' וגו' . והוא כי הנה ידוע אשר בשתי פנים נילוצות קדושות שמו ית' המה נפוצים על ההרים אשר בארץ הזה . הא' הוא ענין הספוק כל דבר ודבר אשר בעולם התחתון השפל הזה ובכולם הנה תלוצים והמורים בהם מנילי קדושה של מעלה שהוא החיות הקדוש היתכן בו מאלם האל ב"ה בעת התחתונה בעולם . והוא חיותו וקיומו תמיד על מזבו ומעמדו . ובחי' החיות הקדושה הלן הוא . כי הנה ידוע אשר התורה נקראת כלי חומתו של הקב"ה שבה הביט הקב"ה וברא העולם כמחז"ל (ילקוט רמח"ט חקמ"ב) והענין הוא . כי הנה בדבר ה' הכל נעשה . שבה הה' מוצאות הפה שבהם תוצאות החיים בכ"ב אחוין המה מלטרפים ומחזקרים זה עם זה ברג"ל שערים אשר ישמנה לירוק ויחוד א' מחבירו פעמים רבות איין מספר וכלל פעם מלטרפים ומתחידים אחיות אחרים . וכל לירוק נעשה גוף אחר וענין אחר . וגם כל א' וא' נעשה ונלטרק במילואו ומילוי דמיון וגם בחילוק אחיות ומתרחם עד שנעשה כל א' בש"ע גוף אחר ויירוק אחר וזהו המה העולמות הפקדושים הזכים והכרוכים בלא ועשה בכל לירוק אחר . וכל לירוק ויירוק מחיה עולמות רבות איין מספר לגדודיו . שבה גדול שמו ית' שלא חיסר בעולמו כלום ומוילא במספר כמספר נבאם . והוא שכל מספר ומספר בכל פרטי הליטרפים .

מכל לירוק וזירוק **לד**. נעשה ונחבוב בלחץ החיים כל מלאה. שהיא נחמלה במשפר כולם להיות חיות וקדושה כל א' נקבע בה בחיות רוחניות עליונים וכן כמה נשמות כל אשר בלחץ. למשל במספר וזירוק אוחיות נחמל פ"א ט"ז נעשה ונחבוב נפן בלחץ וכדומה כל דבר ודבר שבכולם מהלכו אשר בלבנו עד חיוני קיר הכל נחבוב בזהויות המורכב וקיומו בעולם כל ימי עומדו הכל היא מחיות אוחיות אלו אשר נעשו בלחץ החיים הקבוצה שכינה חמלה כי ממנה תולדות חיים לכל אשר בלחץ. וע"ה אמרו רז"ל (מ"ד בראשית פרשה י"ד) ש"ס סימון אין לך כל עשב ועשב ואין לו מול דרכים שמכה אותו ואומר לו גדל ה"ה"ל (ליזב ל"ה) הידעת חורוק שממך אדם חסיד מספרו בלחץ. והמול הוא ענין חיות הקדושה אשר ע"י מספרו וזירוקו נעשה ונחבוב עשב הלו בלחץ. ואשר ע"ה רמז רז"ל (מ"ד בראשית פ"ה) על הסוק נעשה אדם במי נמלך הקב"ה בנשמתו של דריקים. כלומר שנמלך בכל לירוק וזירוק אשר נשמה לגוף אחר ולמספר אחר נמלך עמו לעשות ממנו זכרון בלחץ להיות נעלה **במספרו** דבר בלחץ. ומחיותו הנשפע בו יתן מחלקו לשום לדבר הוא שארית בלחץ. וכדרך שבלחנו (בהס"ד שורש ה"ה ע"ה) בספוק לא חלפה חמץ חלקם נחתי אותה מאישי ע"ה וכשארם חובל מאכלו או שאר מעשיו בטוונות הרעיון לפני מי שאמר והיה העולם על הדרכים שבלחנו (בהס"ד שורש ה"ה ע"ה ב' ז') מבניה ומנשא את חיות הקדוש אוחיות המורכב למקום מהמבנים וקורסם היא לכן החיים מקום שורש כל חיות אשר בלחץ. והשכל בהם כוונת בעה"ר שרצו במחורה כל הדברים לשרשם ואמרה וכל הפערים יתאחדו למקום אשר נעדרו ונשכל להחיות עם וזירה ב"ה וב"ש וזה נקרא מיקון אבדי השכינה כי ממנה תולדות חיים לכל אשר בלחץ. ובהעלות אותם לשמים להחיותם לשרשם אז שום חסיד וחגל בקיבוץ בניה לחובה בשמחה להחאחד עמהם לא'. ועוד יגדל נא כה האיש הלו בזה. כי כל נילולות הקדושה שהגביה בקרב כוונתו אח"כ הנה נפשו ורוחו ונשמתו כל האיש הלו אליהם יאספו כל בחינת הנ"ק האלו ונעשה מהם מוחין להאיש הלו להוסיף בו קדושה ואהבה ה' ויראיתו בכח נילולות קדושת שמו ית' השורשים פליו. וזה ה' מה מדרכים אשר עזבו זה מעשי ה' ונילולות הקדושות המה נפולים כלאן אשר אין להם רואה בלחץ. כי האדם יראה לעינים רק הגופניות והמגשיות פרי ע"ה ופרי הארץ אשר להם נפשו נגוה. ופה ענינו מלאות ומתשכל לבו לומר מלאות נחבוב דבר הזה בלחץ וזאת דמות מערכו לו מנצח וחיל שמיא להפריד בין לו ומין ומין שכל נעשה ע"י לירוי אוחיות תורחו הקדושה ולרופי שמותיו ית' ויחשלה. ומתדלתי להיות ירא וחדד לבו לקרנן אל הקדוש פנימה ולשום אל לבו מי יודע כמה נעבוד את ה' עתה ואזיה לירוק ורות הקדושה אשר אני מקרב ימיה אלי ואם ח"ו יפנה לבדי ומתשכחי לחשוב בכם מתשכח חלוקה הלבנה שמיות גופי אז יהיה קרביני סיגול לא יראה להחזיר נילון הקדוש אשר בו להיות עולה למקום הקדושה להיות מתדבק ומתחבר בשרשי אוחיות הקדושים שמו הגדול ית' הנכלל בו כל לירויים שמותיו. וח"ו יפול נילון הקדוש הזה שבתוך המהלכל ההוא אל בחינת הקליפות והרע ומה מאד יגדל עוני משאוי שפיל קדושת שמו ית' בין הקליפות והרע להפך הקצרה על פיה ח"ו להיות ח"ו ח"ה בתי' עבד כי ימלך ונפשה חורש בזהרם שהקליפות שולטים על הנילון הקדוש הזה ואוסרים אותו במחשך חמץ ידס. וכמה יגדל לער הנילון הלו עד בלי שיעור ועקר על שנתרחק מבית אביו מקור שורשו ונפל בין לויני המלך וח"ה לו להבנים בתמונת ה' בעדור חמץ ידס הים עיגוס נפש ולער גדול מזה אשר מסתמין עיניו מלרלות את אי המלך ה'. וכביכול שכינה מה אומרת קלני מלאכי וכו' כלומר שגם היא בנער התרחקות ולער הנילון הלו. האוכל עשות כזאת אלהים חיים ומלך עולם. אשר ע"כ כל זאת אשים נגד עיני המורא הגדול הזה שלא אפגום ואחטא בל' מדברים אלו הדרכים אורכי כח ואחמקן בכל כח כוונתי צדיק להעלות כל א' לשורשו ומחצנו ליחד את הפערים לגרום שמהם וטענון שבירת עונו בהתקרב אליה כל בחינת חיות הנאלל ממנה ולעשות בזה נחת רוח לפני ית' שם להפלים כוונת בעה"ר בזה כחמור :

ב ועל זה אמר הכתוב שאו מרוס עיניכם וראו מי ברא אלה. כלומר השאו עיניכם למרוס להבין מהין נפח
הסחיות הדבר הזה וממין נמשך קיומו ומכלו כל ימי היותו הלא הכל הוא מחלשותי הסחיות המוניא בחספר
נבאם של הדברים שבשולם וסחיו ממספרי וסחיות הסחיות ולסולם בשם יקרא שכל דבר מסחיות צירוף
ושם אחר והכל בשמותיו של הקב"ה וכל אלה מרוב אונים ואמין כה הלא השכינה הקדושה ששם נהגו
ובזה חיות כל אלה כחמור :

ג ועל זה אמר דהמעה מה לנו כי תזכרנו וגו' עד כל שעה חתח רגליו לזרז ולחלצים כולם וגם בהמות שדי לאור שמים וגו'. ומאין זכה האדם להיות מושל בכל מה שיש בעולם. ואף ה' אלוהינו מה אמר שחק בכל הארץ שכן בכל הארץ כי אם לזרזי שמוהיך הקדושים והטהורים ולידושים להעלמותם לעולם שבתו למעלה למעלה. לכן ניתן הכל בידי האדם כדי שיהא הוא המעלה אותן למקומם רממם. ונרדף לזהו להמירו למקורו ויזכרו לגדור חטונם גדול עי"ה וכל אבריו יתחדו ויחדו שלא יגדור ח"ו להשקיע הניצוץ הלו בחור הקליפות שיגדל עונשו וזה למחור ולחלואת בטוב עין שכלו שלא לזאת הוזה רק להניעם למקומם הרממה מקום מצינתם אשר נכבדו שם. וזהו החזה שמדור הקרבנות שגדל כחם עד כלי שיעור ועדך וכל ביסום העולמות נעשה על ידיהם ומהכניסו עד כל עונות האדם גדולים וקשים. ואמר"ל עליו היה זה מקריב הקרבנות שגבר אחר המבול קודם ביצור את מי המבול לשחח כל צבר לא היה הקב"ה מביא מבול לשלם. ועד עתה אין העולם עומד כי אם בזכות הקרבנות כמו שאמר"ל (מנינה ל"א ע"ג) א"כ אמי אלהמה מעמדות לא נתקיימו שמים וארץ וכו' קמיי ויזמר ה' אלהים בזה חדע כי חיישנה אמר אברהם לפני הקב"ה רבש"ט שמה ח"ו ישראל חוטאים לפניך ואחיה עושה להם כדור המבול וכדור חללה אמר לו לאו. אמר לפניך רבש"ט כמה חדע אמר לו קהה לי עולם משולש וא"ו כלומר צדוק הקרבנות יאמר להם קהה בעולם. אמר לפניך רבש"ט מינת צדוק בזה"כ קיים צדוק שאין בזה"כ עיום מה חדע עליהם

סידורו של שבת

188

חמור לו כבד תקנתי להם סדר קרבנות כל זמן שקוראין ביום מעלה אני עליהם כאלו מקריבין לפני קרבנותיהם ומיחל אני להם כל עונותיהם ע"כ וענין זה שיהא ע"י הקרבת הקרבן מחילה עוונות האדם לכאורה חין להכנין כי אם אדם חטא בזהמה מה חטאה כידוע. ושורש הדבר הוא. כי היה אדם בחטאו היה נדון מפריד אלוף חלוף של עולם וגורם ח"ו להכריד בין הדברים שיתרחק ויפחד הלילה וחילול ו"ה שבשם הקדוש מ"ה והכל לפי גודל החטא. כי עונות גדולות ח"ו גם מכניס ח"ו בחי' ו"ה שבשם לחוד הרע ועשה פירה שורש על ו"ה ולפעמים מפריד בין אלויות אלו גופייהו להיות הענין מכסה את הירח ומפסיק בינה לבין השמש ולא ח"ו הכוכבים אספו נגהם ולא יהל אור מספירות שלמעלה אליה וזוהי נעשו כל הרעות שבעולם. וכשמביא אדם קרבנו לפני ה' הנה קודם לריך לעשות חשבה שלימה על עוונותיו כידוע וכאשר בארנו (במה"ר שורש ה"ה ס"ה). ובחשבה הנה חשבו ה' ששניג האדם אל הו"ו שבשם ליחודם לא'. והא"כ ע"י הקרבן הנה ידוע מזה"ק שרוא דקרבנות עד חין סוף. ושידועו כאשר כתב האר"י זלה"ה בפירוט אשה ריח ניחוח לה' וז"ל אשה רומז לעליית עולם העשיה אל היצירה. ריח עליית ביצירה אל הכריאה. ניחוח רומז לעליית הכריאה אל האגלית. לה' רומז לעליית האגלית אל הא"ס ע"כ. נמצא פ"ע. הקרבן נעשה קרבן קשמו שמקריב את כל הארבע עולמות הגרמיות ב' אלויות שם הו"ו שם הא"ס ב"כ בשם נאלם ומשם הנה מקבלין כל טוב ברכה וקדושה ופסע רב טוב שבעולם ושמחה ושמנון גדול בכל העולמות עד בלי שיעור ומחבסם עמלא בשלימות הראוי והכל נעשה בזה הקרבן. כי כאשר הוא מקרב ומיחד את חיות הקדושה שנתקדש הבעל הי הזה לה' להחיות הלו שורשו באלן החיים שכינתא תחלה. הרי הוא ממש יחוד קוב"ה ושכינתיה. והנה זה היעב אם חזקה לדעת אותו כי הוא עמוק קצת למדיני מדע. ואך לפי שהיה בקרבנות יחוד כל בחינת דלת"מ שהמה נגדשים מד' אלויות הו"ה. כי המזבח היה האזנה בו שיהא חזבח ארמה בחי' הדומה. ועשיית האליפה סולת למטה הוא בחי' זומח. והקרבן הוא בחי' ח"ו. וכן העובד הוא בחי' מדבר. וי"כ בקרבנות היה מחבר ויחיד כל ארבע אלויות הו"ה אל האגלית בורח יולרם א"כ ששאל ב"ה ונ"ש בחי' חין סוף וע"כ רוא דקרבנא עד חין סוף כאמור. וכן הוא ממש כשאלו אדם על כוונה הראויה הוא מקרב בזה הניחוח חיות הקדוש למעלה וגורם בזה יחוד קוב"ה ושכינתיה וכל העולמות נהבשמו ע"י וגורם שמחה וחדוה ותענוג גדול בכל העולמות כי חין שמחה כשמחה קרוב הנפרדים למעלה דמיון תענוג שמחה אב ואם בראותם בניהם בנחמהק מלאים בכמה וכמה שנים ובעת ההראות פנים יחד מה גדלה שמחתם עד בלי שיעור ונעשה שמח ומטיב לכל ומרכה שמחה וחדוה. כן ביותר א"ף אלפי אלפים ורבי נכבות פעמי' תענוג קוב"ה ושכינתיה בשנתקרב אליה חיות הקדוש מלא אשר באלן ותגדל שמחתו להשפיע לכל העולמות ולהטיב לכל ולתמוך כל עונות האדם ממש כמעט' הקרבן : ד ועל כן נכון אמרו רז"ל (ש"ה) רבי יוחנן ור"א דאמרי חרווייהו בזמן שבהמ"ק קיים מוצח מכבד על האדם ובזמן שאין בהמ"ק קיים שניחיו של אדם מכבד עליו. והכל עובר כי נעשה ממש כדוגמת הקרבת הקרבן לגורם קירוב ויחוד כל העולמות הקדושים עד חין סוף ב"ה ונ"ש להשפיע פסע וברכה ורחמים וחיים ושלום וכל טוב לכל ע"י כי מאוד גדלה חשיבות עבדי' זו בעיני הנורא ית' עד בלי שיעור וערך כאשר בארנו (במה"ר ש"ה) ע"ש. ואם חזקה ללמוד שם ולשמור ולעשות כלל אשר בארנו שם אור יאיר על נשךך ודוקך ונשמך מבחי' חיות הקדושה שהנבחה אותה ובבין הם לנכת אל חיות נשךך להעבדות מהם מוחין ואורות גדולים אשר עד ע"י חזקה לעבודת ה' באלהבה ויראה ובענוה השלימה החביבה לפני יולר בראשית נמצאו מאוד במחבר רז"ל (ע"א ב' ע"ב) ענוה גדולה מוכן כלומר מכל השירות והפירות ופירות וכו' :

וזוהו שאמר רבה בר בר חנה (בבא בתרא עד ע"ה) אחר שאמר שקילנא לסלחאי ואנחתיה כזוואה דרקיט שפרשנו בו (במה"ר שורש ה"ה ס"ה) שכיון בכל מעשי הנשמות להיות עולה כיון נכון לה'. ע"כ סיים נסתייגה עד למחר כי השתא ואשכחתייה כלאחר שמתחבר בעת התפלה מלא כל בחי' המוחין מכל מה שהעלה בחשבונם הקדושה ביום אחמול עם אכילתו ולא דווקא באכילה נאמר כזאת כי גם בכל הדברים שבעולם כמבואר בדברינו שם וגם בשתמשות מלי כסף ומלי זהב ולבושי יקר וכדומה אם חזיה אלויות כוונתו לשם מצות בוראו בזה לכבוד שבת או לכבוד מלכות מלכות או יתרודם ותמשא החיות של הקדושה של הכלי הלו למעלה למעלה מקום אשר נהגב משם ונעשה ג"כ בהיקרבן הקרבן ככל אשר בארנו בזה :

והפן השני בנפשות ניליות הקדוש' בחפשי עו"ה. הוא כאשר ידוע מכחבי האר"י ז"ל אשר בעת שזירה הכלים הידועים למדיני נסחרי הסוד. ירדו ניליות קדושות אל הס"א וגם נשמות קדושות ירדו בעמקי הקליפות ונחערב האוכל עם הפסולת. והענין נעשה לאורך חיקון העולם והיה לריך להתהוות הרע בעולם כדי שיוכל להיות שבר ועונש עובר זה. ותעבור טוב ברע. והנם שובתים בכל הדברים אשר באלן מדומים וזומח חי שאינו מדבר. ומלאו שפילתם אל הדברים ההם הם מנפים וממתיים עד אשר בא יצירה ללויס לריך באלן הזוכה את ילדו בעת האכילה או שאר לרכי ומפלי הגוף היא החלוה הקשה והחמדה לגשמייות הדבר למלאות חלומות גופי. ואוכל רק לשובע נפשו. הכל כאשר בארנו (במה"ר ש"ה) היעב בכל והאופנים וע"י כאשר שהוא משבר ומכניע תאוות חמדה לבבו בכל לרכי הגופניות ותאוותיו כן נשבר כח הקליפה והרע והספא נשבר. ובכח כוונתו הראוי מעלה את הניליות ההם מדומם לזומח ותלומה להי שאינו מדבר ומחי למדבר וע"י יתבררו ניליות הקדוש' ויעלו מחוך הקליפה אל הקדושה כל בחי' הניליות השייכים לשורש נשמתו ומחיות נפשו ועממם ילאו עוד נ"ק מחוך הקליפה כמבואר שם. וכן בעשות האדם מלאה ממלוא ה' מדברי אליות כמו נילית ותפילין סוכה וולוב בתי בכה"ל וכדומה. ע"י המרחיק והיניעה בהמלוא משבר ומכניע חוקף הרע והס"א להלחץ בדבר האור. ובכח כוונתו כוונת מלוא לשם מצות בוראו מלאה את הניחוח הלו השייר לשורש נשמתו מסוך עמקי הקליפות ומקרבנו ומיחדו לעלות לשמי מדום להשתא

ח ועל 'בחי' תיקון ועליית הנילוטות הקדושות מסוך הקליפות והרע הנאמר. סובב הולך כל הקפיטל של מזמור שיר חנוכה הבית לדוד וגו'. כי הנילוטות האלו כשילוחים אומרים שירה בכל כחם והנם משבחים ומפארים למלך הכבוד על שילוחו מנח ויורשים. וע"כ כשנבנה הבמה"ק ונחנה בכל טוב לכבוד ה' וקדושתו. אז נחננו כל בחי' הנילוטות שהיו בזמן המקדש בעמים ובאבנים וזיריעות האלה להתאחד עם הקדושה כי נפל מהם כל בחי' הקליפות והרע נחננו ונחבטל בקירוב הדברים האלה למצות ה' ולא נשאר בדברים האלה כי אם בחי' הקדושות בזכיר גמור ונחמנו עם השופה כי נשאו עוליהם למצות ה' וקדושתו. אז ישיר דוד המלך השירה שייך לשירם הנילוטות

סידורו של שבת

הנילוות האלה. ואמר מזמור שיר חנוכה הביק לאד כלומר הנה היות בעמנו גולמי האלנים והעני' שבו אומרים שירה והוא זה ארוממך ה' כי ידתי ולא שמחת חייבי לי כלומר שהולאשני והעלאתי מעומקי דההומא רבא (לגירסא רמא ולא שמחת חייבי המה הקליפות הרעים שהם שמחים מאוד כאשר נאשר בידים יגילי הקדושה. כאשר כהננו (בזה"ל שורש הה' עוף ה') ה' אלהי בועתי אליך ותרפאני ה' העינים מן שאל נפשי חיייתי מירדי בור הכל על בתי' זו על הכלל מפה יוקפי' כחומר. ולכן זמרו לה' חסידיו והודו לו על זה כי אף שהיה דגש בחסו חיים צדקונו כי ניטלו עמה. בערב ילין בני הכל בדרך הלו. ואך עמה הפכת מספדי למחול לי כאומר למעלה בתי' אשר הנמלס מפה פעולה עד למעלה למעלה וכן המה מה שהיו נאשרים עד עתה במאשר גרם להם לעלות למקום גבוה נורא מאוד ועל כל זה ה' אלהי לעולם אורך שעשית עמי חסד גדול כזה. וכן בכל העשיות מדברי ארציות כשעשית להם מלוא נחקין ניטלות הקדושה הצדבר ההוא ומפארין למלך חי עולמים :

ט ועל כן אחרת המה אחר כי הצנה ביה ועשית מעקה לגנך שפרשטו (בדרוש הד' פרק ה') שבתחת הננין לרץ לשם מחשבה נכונה באמת לבנות הבית הלו כדי לעשות מעקה לגנו בזה לקיים מצות ה' כאומר שם. סיימה החורה כי יכול הנופל ממנו. כלומר אם לא העשית כך שחשים מחשבתך באמת רק לשם מלוא אז ח"ו יכול הנופל מה שהוא נופל מכבד הוא הנייץ הקדוש הנשקע בחור האבן הזה יכול ח"ו עוד יותר לעמך הקליפות בשלל חשים מחשבה מלוא בנייך :

י וזה ששלחו ישראל ארום נעברה נא בחרנך דרך המלך נלך וגו'. כי שצורה הכנים ידוע שהוא נרמז במלכי ארום בבחינת וימלך הנאמר בהם. וע"כ אמרו ישראל נעברה נא בחרנך שצריכים הם לעבור בבדלו. גם בכל בתי' הרעים לפעמי' כמו אכלים ושחית ופאר דברי גשמיות המנוחים וגאסרי' ח"ו הקליפות בכדי ללקח משם ניטלות קדושת שמו ית' ואך רק דרך המלך מלכו של עולם נלך כי לא נעצב בהם רק לעשות נטון המלך בזה ללקוח הניטלות משם ולא למלאות תאוותינו רק דרך המלך נלך כאומר :

יא ועל דרך זה אחרת החורה ויקם שורש עפרון וגו' להבדלם למקום ואמרו ר"ל (ז"ר בראשית פ' נח) הקומה היטה לו שילא מיד הדיוט ליד מלך ולכאורה לא שייך בעפר האדמה שנפסק מנה חליו אם הוא ביד הדיוט או ביד מלך. אכן הוא אשר אמרו שמיד הוא השדה לאנדרס והיה משים בה מחשבת אמת מלוא ה' וקדושתו אף הקומה היטה להשדה שגלו ותהומות ניטלות הקדושה שנשדה ה' אל קדושה ה' ותקושת אמת היטה להם מיד הקליפות הקשות אל קדושת המלך ה' נצחית :

יב ואחרי שצאנו כל זה דברי המדרש שהתחלנו בו על גנו. כי לכאורה יפלא על מה הולך הקב"ה אז להראות המצבה שהיה' בנית עולמי' עם הכנש וגדולת מעלות הקרבנות שריתן עולה עד לשמים הלא דבר הוא. אכן יבואר לפי הנזכר כי הנה יעקב אבינו שמש בבהמ"ד של שם ועבר י"ד שיה רלופים והיה עוסק בחורה יוס ולינה כמאמר ר"ל (ילקוט רמז ק"ט) על פסוק וישב במקום ההוא רבי יהודה אומר כאן שכן הא כל י"ד שנה שהיה מוסמן בחרן ומשמש להם ועבר נא שכן ע"כ. והיה פורס עליו מלך דברי גופניות עד שילא מכל בתי' הגשמיות וע"כ הוא חי לעולם ולא מת כי נעשה כונו רוחניות כאשר בלרנו (בזה"ל שורש הששי עוף ג') כי היה לרץ לאז שיה מעביר על מדותיו כאשר כהננו שם. וע"כ לא הראה לו הקב"ה דרך עבודת ה' אז רק בעסק החורה ומלוא ותפלה בדיקות ה'. ואך כאשר הפשט עלמו מכל בתי' הגשמיות ונעשה כחו יפה שלל להתאוות לדברי גופניות העוה"ל. אז הראה לו הקב"ה את דרך עבודתו בתי' העלאת הניטלות הקדש שיה מכל בתי' לרבי הגוף כחוקר כוונה אחת לה'. כי אף שהדברי' האלה גשמיות עוה"ל מוציאים ארצה ארציות העולם השפי' ראשו מגיע השמימה גשמי מרום למענו וגמח רוח גדול לאלהים חיים ומלך עולם. וע"כ השקיע הקב"ה השמש שלא בעונתה כדי להיות שוכב במקום ההוא כחמלל לדיק זה בל בנים מונוי ויפטר בלא לינה. והיתה כוונה הקב"ה להראות לו שאף שניהם שהוא רבי הגוף וכן שארי דברי' הגשמיות בכלם יש עבודת גבוה נורא מאוד ויחודים עליוני' תלויין בהם כידוע מכוונה האר"י בענין השינה שהכל נעשה כן למעלה וגורם יחודים גדולי' עי"ו. ואך יעקב אבינו לא הבין שיהיה נעשה מדברים אלה יחודים גשמיים. וע"כ הראה לו הקב"ה כולם מוצג ארצה וראשו מגיע השמימה ומלאכי אלהים עולים ויורדי' בו ובהם ה' נלך עליו. ורמז לו שפדורם זו משם כמעשה הקרבנות שנעשין מדברי' ארציות עוה"ל ודיחן עולה עד לשמי' עד שבהם ה' נלך עליו. בבתי' אשר רוח ניהור לה' שהוא התכללו' כל השלמות עד חין סוף. וכן הוא בכל דברי' ארציות כאומר לבני' וע"כ אשר הקרבן וייקן כענינו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואכני לא יעמי. כלומר שלא ידע עתה שגם בדברי' ארציות יש עבודת חמה ועבודה גדולה עובדן לכן ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה חין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים ידוע מקום בתי' מדה זו שהיה הנקראת שכינה תחלה אשר ממנה תולדות חיים לכל אשר בחרן ממנה יבואו ואלהי יסובו וע"י מחייתן כל השלמות. וע"כ אמרו ר"ל (שם רמז ק"צ) הסולם היס עומד בבאר שבע הוא בתי' מדה הוא כח"ש (בשערי תורה שער ה') ולמד הקב"ה הדרך הנפלאה הים (יעקב אבינו אשר גדלה כחם משם כמעשה הקרבנות כדבר האומר :

יג ועל בתי' הכיכור הזה שצאנו עד כה רמז ר"ל מל מלך לשבח כי בתי' זו אינו נובך רק בשש ימי המעשה לבדס והעולות למעלה אבל בשבת קודש חין בו בתי' כיכור הניטלות כידוע מהבני האר"י זלה"ה. וכל ה"לס מלאכות אסורי' בו. כי ידוע שה"לס מלאכות נחאמו מה"לס קללות שנתקללו אדם וחוה והאדן ונתעבר אז עוב. גרע כחבוט (בזה"ל בראשית ע' ע"ב) ח"ל אשר האי יוקא שמענו גנין דכתיב ארורה האדמה בעבורך דהא ביהאי פעמח דחמלסיה ארעא בתיבה דלחם אחייבך רש' לשלמה עליה ההוא חויי' בישא דליהו מללכא דעלמא וכו' ועל דא מקריבינן ישראל טריבנא גנין לאהרנא אפי' הרעא ע"כ. וטובר סללת הארץ הלו לא יכלה הארץ להניח גלסקאות כאשר

סידורו של שבת

בזמן החיכוך וניתן לזרזות הבאים אחריו עורה הל"ס מלאכות. קודם שיכין אדם לידה לביתו ולרץ לחרוץ וזוהי. וכן בדיקתו לנבט האדם עבור הקלה לא חותה שום כלי מילת עד מחר החיכוך ולרץ קשירה ותפירה וכן כל הל"ס מלאכות נגד הל"ס קלות. והיה כוונת הקב"ה שעי" עורה הל"ס מלאכות והכל לדבר מזה כי אשילו פרנסת ביתו לבד מיקרי דבר מזה ומכ"כ שארי כוונות מזה שאלנו (בדרוש הד' פרק ה') שיש בכל דברי ארצות. ע"י הסוד והיגיעה הלו לשם מזה עושין עבירה בהרע והקליפות אשר על הדבר ההוא וממחק את הל"ס קלות ההם. וזכירות ה'. ע"כ בעת שזה הקב"ה לישראל מלאכות המשכן והכל בשביל הקרבנות כדי לאזהרה אולי ארעה זה הקב"ה שיהא במשכן כל הל"ס מלאכות. כמאמר רז"ל (שבת ל"ז ע"ב) כל מה דהוי במשכן חשיבא אב מלאכה כדי להסיר מקודם כל בחי' הרע והקליפות ואח"כ להאיר אליה ע"י הקרבנות בבחי' סוד מדע ועשה טוב שפירשנו (בבב"ר שורש ה' עקף ג') הרי שהל"ס מלאכות הוא בבחי' צבירות הנילוות אבל לא כן בשבת שאסור בכל מלאכה כי אין בו בחי' צבירות הנילוות. והעצם הוא ע"פ משל לא' ששלח אותו המלך לחזן מבית מלכותו לעשות שם שליחותו המאמר. וכן זהו שיהא מוכן צבית מלאכות ליום הכנסא כשיגיע זמן המוגבל ליום שמחתו וחדומו יהיה סוד הוא כן הנישנים כדי לשמור בשמחתו ולהשתגע משום מחשבותיו המלך לקבל פתגום שמחת המלך. ואם איש משכן הוא הנה הוא זכיר וזריו בימים שבנתיים לעשות שליחות החזן כאשר יוכל עד זמן המוגבל וכבא עת הזמן יום שמחת המלך הנה הוא מוכן להקרא אל המלך עם כל העמי' והסרים לישב צבית המלכות להשתדן מחשבותי המלך. ואף אם לא כלה שליחות החזן ועוד צריך להיות שם לעשות שליחותו הנה עוד חזון לעמוד לעשותו ביום שלאחריו אבל חלילה לעבור זיו המלך מלעמוד לפניו ביום שמחתו. והנמשל מוכן. כי כל ענין צבירות הנילוות הוא ענין שליחות חזן כי צריך להקרב אל בחי' הסייג' לנשמות ארצות העולם הקרוב' לבחי' הרע והקליפות כדי לברר משם הנילוות הקדוש כאשר כתבנו (שורש ה' עקף ה') וזה הכל שיך בימות החול. אבל בשבת קודם שכל בשמות ישראל באין לפני המלך ה' ברוב שמה ומתחיל לחזות בנעם זו דורת קדושתו י"ח להשקיע בזה היום את חלילה וזלילה ללאת מזה להתקרב אל בחייתם אף על רגע כתימרה וכל מאכלי שבת שמחת גודל חוקף קדושתו נעשים כולו קודם ועולה למקום הקדוש ואין בו שום בחי' צבירות כי אין בה מבחי' הרע כלל כאשר כתבנו (שם עקף ג') בדרך הכתוב וזכור השביעי י. י. י. ללס קודם שאפי' הלכס שבשבת שהוא האכילה ושיהי' הכל נמשך מחוקף הקדוש וזר לא יקרב אליהם כי קודם המה לה'. וע"כ נאמר לנו אפי' ההילוך חזן מאלפים אמה שמעם ואילך הוא בחי' חזן ע"ד מאמר הקרא (יהושע ג') אך רחוק יהיה ציניב וזכור כאלפי' אמה במדה אל קרבתו אליו. הרי שצריך אלפים בקרב קריבה יותר מאלפים הוא מבחי' היריון וממקום שקנה אדם השביעה שלו וקדושתו הנרמזת השבת שם עליו אין נכון לו להרחיק משם חוזה :

ג' י"ז: בחרנו מקראי קודש בצורה. ויקהל משה וגו' אלה הדברים אשר זכר ה' לעשות אותם ששה ימי' תעשה מלאכה ויום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון וגו' לא תעשו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. והרבה יש לדקדק בהם : א מה נשתנה מקום זה לכבוד כלן אלה הדברים וגו' ולא כמו בשאר ימות הכתוב בהם דבר אל בני' : ב ששה ימים תעשה מלאכה וכי חיוב לעשות מלאכה בששת ימים הלא יוכל אדם לומר איני ציון ואיני עושה : ג' אומרו ויום השביעי יהיה לכם קודש מה הוא לכם היה לומר ויום השביעי יהיה קודש : ד' אומרו לא תעשו אש בכל מושבותיכם כבר עוררו רז"ל (שבת ה' ע"א) על מה יולדת מן הכלל כל המעשה בו מלאכה ככתוב קודם : ה' אכן שאלנו רז"ל כן (מכילתא פרשה זו) למה קדמה שבת למלאכת המשכן לומר לך שאין צוין בהמ"ק דוחה לשבת וכן הוא בתלמודא דידן (יבמות ו' ע"א) יכול יהא צוין בהמ"ק דוחה שבת. ולבאורה מפני היה מה הה"א שצוין בהמ"ק יהא דוחה וכי זו מעלה וזו אינה. אכן יתפרשו לפי דברינו הנזכר בסדר נכון כי אמר רז"ל (שבת ל"ז ע"ב) דברים הדברים אלה הדברים' אלו ל"ס מלאכות וכו'. וע"כ אמר הכתוב אלה הדברים אשר זכר ה' לעשות אותם. פי' הנה הל"ס מלאכות אלו שנתחוו בצולם הוא עבור שזיה ה' לעשות אותם כלומר לתקן אותם כי הל"ס קלותו שנקללו בעת חטא אדם הראשון והל"ס מלאכותו מסקינן אותם כי לעשות הוא לשון חיכוך ע"ד וכן נאמר אשר עושה כדוד. וע"כ שבת ימים תעשה מלאכה כלומר החיוב ע"ד לעשות מלאכה בכדי לתקן המעוות וקלקול מה שגרם החטא. אבל וזכור השביעי יהיה לכם קודש שאפי' הלכס שהוא מה שאחס מעני' נששים בבשר ודברים גם זה הוא קודש ונמשך ממקום הקודש וכל הרע שצבול נחמל והרבה וכו' כי חיל ורעדה יאחזון ויחליל' כליל יחלון מפני פחד קדושת ה' והדר כלויו ביום השבת ק' וע"כ נבטיל של שבת ריהו נודף כמאמר רז"ל (שבת ק"ט ע"א) כי ריח ידוע מכתבי הכר' שהוא בבחי' הדינים שגאלהים שצבנו וי"ח איתות באלהים שפוט ומלוי גי' ריה. ובשבת שכל חזן הרע נטילן ומצוטלן הדינים נמחקין ומתבטלן מאוד נעשה ריחו נודף והמ"י. וכו' שאלם הוא קודש אין בו בחי' צבירות הנילוות. כל המעשה בו מלאכה יומת כי חלילה לו לשבת חזן עתה לקרב נשמתו אל בחי' החינוך. והנה מנינו בכמה מלות שדוחין מלית שבת כמו קרבן התמיד וקצירת העומר שהם קרבנות צבור וכדומה ומה היה הה"א לומר שאף צוין בהמ"ק יהא דוחה שבת כיון שבת היא עבודה הנכבד. אך לפי שזה הקב"ה שיהא במקדש כל הל"ס מלאכות כדי שיתקנו ע"י הל"ס קלותו לשבד הכחות ההם ע"י צוין המלוא. וא"כ בהכרח היו צריכים להתקרב מול אלהים לברר משם מה שצריך לברר ובשבת אסור זה בחי' הצבירות כאמור וע"כ נאמר להם גם מלאכות המשכן בשבת. ולכן אמר שזה על מעשה שבת וכלל בזה שזוהי אף צוין המשכן ולבאורה יפלא כיון שיהא עבודה הנכבד הוי רצוי להיות כמו קרבנות הנכבד שזוהי שבת וע"כ אמר לא תעשו אש בכל מושבותיכם ביום השבת פי' שחלילה לכם לעבור כח אש החיטוי

סידורו של שבת

197

ציוס השבת אף שהוא כדי לבדד המצב מאתם אסור בשבת. וציון שנמלכת הממשל תמנו דוקא שיצרכו ויהקב הל"ט קללות ע"כ נאסר להם הבנין בזה :

יד וזה רמז הכוזב (מנכים א' ו') כי מנדרשות נתן לבית מביני חוזה לנלתי לחזו בקירות הבית. כלומר הנס מנדרשות נתן לבנין הבית בית עולמים שלא לבנותו בשבת ואף כעטס הוא לפי שנלמנו בבנינו לנדרש כל סרט אשר מביניחולף לנלתי לחזו בקירות הבית ובע"כ יהיו מוכרחים להתקרב מעט אליהם והתורה אמרה לא תעשו אף שכל מושבותיכם ציוס השבת כאמור :

בארנו עד כה שכל בחי' התקיון וציוור הנילוות נאסר בשבת. אך כבר היה דבריו בחלק ח' (שורש ה' עף ה') אשר מכל התנבדות הקדושה והנילוות הקדושות שעלו כל ימי החול. הקב"ה מתעטר בהם ציוס השבת קודם ועושה אותם עטרה לראשו. ואז עטרה תפארת בראשו אשר נאמר בו ישראל אשר בך תפארת. ורמז בו יוס שבת כי ב"ך תפארת גי' בשב"ה במספר השם כי בשבת מתעטר ומתפאר באלו הנילוות שעלו בכל ימי החול ולענינו מראה הקב"ה המדוע והשמחה ועטרה על ראשו אשר לפניו מבח מעשיו וזוהי נחישת כוחו על העבר ורוב חסד ורחמי' ועלם קדושה מוריד עלינו להיות עוד נעבוד עבודתו בשלימות כל ימי החול ועל זה רמז חול עין לשבת כי בחול הוא בחי' הנילוות ונשבת נעשה מהם כתר ועטרה על ראש מלך חי עולמי' ב"ה וב"ש והוא מוריד עלינו עי' קדושה וסדרת זו אורו לעבוד עבודתו בשלימות. ועל זה רמז במלת שבת שהוא נוסריקון שבת בו תתעטר ושבת בחול תחול להיות בו האמור בבחי' חול לשבת ובשבת הקב"ה מתעטר בהם. ואם רמז שבת בו תיקון שכל הדברים מתוקני' בו בדרך יוס השביעי יהיה לכה קודם שאף הלשם קודם הוא וכל בחי' הרוח תתקן להוד וסדר. והיה השם הזה לך לאות ולזכרון לכל דבריו בדרוש כלו ושבת בו תתקדש שתקבל קדושה של מעלה לכל ימי השבוע ברוב חן וחסד מאת אור ישראל ב"ה וב"ש הנכבד והנורא אמן אמן אמן. וזוהי נשלים מה שהיה רמזינו לנלך בדרוש הזה :

סליק דרש השביעי. מעלת קדושת שבת לעם ה' בהשמיעי. אתפללה אל אלהי דבריו אשר שם בפי לא יבושו מפי ומפי דרעי. הוא יחנני יעזרני ויושיעני. לרתחיל ולסיים דרוש השמיני :

בי חיים הם למוציאיהם ולכל בשרו מרפא

דרוש השמיני זה שמו. נאה לו שבת בו תתפא. **יבואר** בו ענין מאמר רז"ל (ברכות נ"ד ע"א) חייב אדם לברך על הרעה בשם שמברך על הטובה. לבאר איך שיוכל היות זאת באמתית מעמקי לבו לברך על הרעה כאשר מברך על הטובה.

ויתבאר בו ענין צדיקים מהספין מרת הדין לרחמים ועוד ענינים. ויתחלק לשני פרקים : **פרק א ירבר** ציבור בבחי' שתי כוונת בני אדם בענין הודאסה לבוראם על נללותיו ששועה עמו ומיליו מיד הקמ' עליו או מחולאים רעים וכדומה. כה ה' עיקר שנחיהם בפיהם במה שהם ניולו מיד מנקבי נפשים וטוב היה להם חלו לא הניע אליהם לא הורה ולא הישועה. וכה ה' הנה הם מודים ומשנחי' במה שעי' נהגדל שמו הקדוש בעולם וידעו הכל כי הוא האל העושה שלא ואלו זה חביב בעיניו הורה כמו הישועה כי חלו לא היה בזה היותו נוסע ומאין היה נהגדל שמו ית'. (ובו י"ב מאמרים) :

מאמר א במדרש (רבה במדרש פרשה ח') מאי דכתיב יורד ה' כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיך אבר רבי פנחס ב' דברים שמעו מלכי אומות העולם מפי הקב"ה ועמדו ככסאם והודו. בשעה שנתן הקב"ה תורה לישראל ואבר אנכי ה' אלהיך אברו מלכי אומות העולם זה כמנו אומר. איזה מלך רוצה שיהא אחר מבחישו וכן הקב"ה. בשעה שאמר לא יהיה לך אסרו איזה מלך רוצה שיהיה לו שותף וכן הקב"ה. בשעה שאמר לא תשא אומר איזה מלך רוצה שיהיו נשבעים בו ומשקרים וכן הקב"ה. אבל בשעה שאמר כבר את אביך ואת אסך אברו בנימוסות שלנו כל מי שכותב את עצמו סינרין למלך הוא כופר באבותיו וזה מכרו ואומר כבר את אביך ואת אסך עבדו מבסאותם והודו לו :

מרים נזוא חל ציבור נקדים לפרס קצת פסוקי מלך ומחולל ומתנבא מה שיש לנדקדק במדרש הנו ומס שנראה בפירושו. ואלה הם : א' כתוב בתורה (בראשית מ"ו) ויסע ישראל וכל אשר לו ויבוא בחרה שבת ויזנה זנחים לאלהי אביו יתק. ועוררו רז"ל (ילקוט רמז ק"ב) להם דוקא אלהי יתק ולא אלהי אברהם : ב' דברי הכנאי (תפסיס מ"ה) וילך הור וזכור הויך עובד שלום וזכור רע אלהי ה' עושה כל אלה. ומתפלל שיהי' הקב"ה מתפאר עליו בבדירות ההויך והרע מה שלא נלוח כחלם לנלעל החסד החמתי : ג' כתוב ח' אומר (תהלים קי"ט) אדך כי עניתי והיה לי הישועה. ועין כל יצין ויראה שאין פירוש לדברי אלו : ד' מחולל (שבת יג ע"ב) ה"ר מהם כתב מנילם תפסיס אמרו הנהיג בן חזקיה וביטחו בבחי' מהבנין את הדרות ופרש"י מהבנין את הדרות שנללחין מהם והנם חביב עליהן להזכירו לשבת כל הקב"ה וכותבין ימי הכס לעשות יו"ט וכו'. ולכאורה לפי פירושו היה לו לומר שהיו מהבנין את הנלוות או את הנסים. ומה ענין מהבנין את הדרות. וכל אלה בלחם ינולרו. ע"פ אשר אמרתי על מאמר רז"ל (ברכות נ"ד ע"א) חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה. והענין הוא כי הכס שתי מיני הודאות על הטובות נלל בן בני אדם. כה ה' הוא כאשר יאמר לו נרס שלא תנול מחללי' רעים או שילוח שקרים וכדומה וניול ממנה ברוב חסדי חל. הנה משבת ומתפאר להקב"ה על אודותיו על מה שנילל ממות נסו ומסר נרס המיליו חל פדות ויבוח. ונזכרו נרס הגדול ויסורי' הקשי' בעבדו עליו ועשה מכל אלה הנילל ע"כ

סידורו של שבת

מ"כ הוא מנחה ומשחר למלך הכבוד ששם לו טיבה גדולה הזו והולילו מתוך לרה ואוקה וגעג ומחלה חזכרו להעשות כאשר קודם מקרה הכרה עליו וגעג כריח על כל אבריו או ילא מביח האסורי וכדומה. ולפי דרכו דרך הזה יורח טוב היה לו אם לא היה קרה לו כלל ממקרי הרעות האלה ולא היה יודע מנער מופלג הזה ומתשועות שח"כ כי מה נפקח מינה אללו בין עתה אחר הישועה הזו קודם מאורעת הלה והוללו בלא היה מרגיש בצער הגדול הלו ציני הלה :

והבת השנים כמה האוהבין את ה' בכל מעמקי אמתיות לבבם וגעגס ומאודם לא יחשו לאורך ענאם. ולא ירגיש כלום מדרכי ענאמות רק בעת אשר יושעו ה' מלחמותיו ומיד שונאיו ומבקשי נפשו חודה לאל יתן ובצורה בפיחו מה שעי"י נגדל ונחלל ונחודע שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה בעולמו השועה נפלאות עד חין חקר נסים ונפלאות עד חין מספר. ולמנן ספר שמו בכל הארץ. כעין הלל ח"א מאור כשרים ודריחל מגוב חריות. שנחגל שם ה' עי"י בכל הארץ. וה"ה בכל העובות נסים ונפלאות שהקב"ה עושה עם האדם קיומו עולה מן הארץ עי"י ויאמרו הכל אחת הכל עשה פלא. וע"כ כל דמ"ח אבריו וש"ס גידיו ורומם ונשמחו יודו ויכבדו ויבחנו ויפארו וישררו וירוממו ויעריכו ויקדישו וימליכו את שם ה'. מה שהקב"ה ברוב חסדו הושיעו דבר גדול כזה שעי"י תאודע ויחלל שמו הגדול בעולם וכל לב ועלמיות מלא שמחה וגאה וברצו הדמות והנפשות למלך עולמי שזיכרו במעלה הגדול להיות עי"י יחבב ויחרום שמו הגדול הגבור והנורא בעולם. והוא מעלה גדולה ונפלא כמאמר רז"ל (מ"ר בראשית פ' נ"ט) על הסוק ואשביעך בה' אלהי השמים ואלהי הארץ. ח"ל פנחס עד שלא הודעתי אותו לבדיותי אלהי השמים וכיון שהודעתי אותו לבדיותי אלהי הארץ. וע"כ בעיני האדם הלו מה מאוד אהוב וחביב ונחמד וגעס הדבר הזה אף זאת הלה שערב עליו אהבה אליו למאוד עד בלי שיעור. כי אם לא היה בצרה מחלה אף היה נעשה לו גם יושועה והוא לגדול אהבה שרואה בהתקדשות שמו של הקב"ה חביב בעיניו מאוד הלה שהיה זו מה שעי"י הלה זו נחודע ונחלל שמו בעולם :

ב ועל זה אמרו (מגילה ז' ע"ב) חיי אדם לבטולי בצוריה עד ידע בין ארור המן לברוך מרדכי כלומר שהנחמה יהיה גדול בעיניו כ"כ מה שכבוד ה' נחגל עי"י הכס הלו עד שלא יהא הפרס אללו לשבחו על הלה בחי' ארור המן או לשבחו על הגאולה בחי' ברוך מרדכי ויהא חביב בעיניו הלה שהיה בו מה שעי"י נגדל שם ה' ברור הוא כי אם לא היה ארור המן גודל נרות הרע שחשב המן הרעע מאין היה יגבר פלאות ה' על ידו ברוך מרדכי ושום אללו שחי הבחי' ממש :

ג ועל זה אמר בספר יצירה (טהרות פרק ו') טוב מבחין את הרע ורע מבחין את הטוב כלומר שלא יודע הטוב והגדול מאת האל אם לא תוקדם קודם הרע. וזה הוא בחי' יתרון האור מן היסוף שעי"י צוה"כ (ויקרא מ"ז ע"ב) ח"ל העולמה ודבורה לא אחיה אלא מנו חשובה פ' שלא ימנע עונות האור אלא אם הוא בא מן חושך אל האור ובעיניו יראה הפלאות מעלה האורה אבל כשהוא חמיד במעלות הגדולות והאורות אינו מכיר במעלתן וסובר שלא יזויר שיהיה צפון אחר כי אם צוה"כ :

ד ולכן אמרו חז"ל (מ"ר בראשית פ' ס"ו) לדיקים חתלתן וסופן שוה. כי זאת עושה להם אלהים הטוב להנן יסורו ויעשו ברוב טובו וחסדו ששעה להם להיות הרע מבחין את הטוב הבא אח"כ להם ויודו את שמו על זה. וברעשים הוא להסיר כדי שיחזק עליהם החושך והרע שיבוא אחר הטיב בדרך הטוב מבחין את הרע : זה וזהו אמרת פני' הכתוב ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו. ולכן מן הבא בידו חין לו פ' כל ויהיה לומר וישלח מנחה לעשו ומה זה מן הבא בידו. והנה חוץ מדרכו זה אשר בדרגת הלו במדרגו בצפורים בדרך הגאולה. כי הנה לכאורה יפלא שיערך לשלוח מנחה לעשו אם היה כמו גדול להיות ישר אל מלאך ויוכל לו יתירה מעשו עד שימנע לבשר פניו במנחה ולשלוח לו מניע כפו אשר יגע וסרח בצערי' שוים כמאמר הקרא ביום אכלני חרב וקרח בלילה וחדד שתי מעיני. וכבר אמרו חז"ל (חולין ז"א ע"א) על בסיס ויהר יעקב לבדו ח"ר אלעזר מלמד שנשחיר על פניו קפנים כחלן לדיקו' שחביב עליהן מ' וגם יורח מנוסם וכל כך למה לפי שאין פושטין ידיהן בגזל ע"כ. ועשה לקח הון רב כזה לשלוח לעשו. ויחנן לומר ע"פ מה שחמרה חביביל לדוד (שמואל ח' כ"ה) ועשה לדווי חי ה' וחי נפשי אשר מנעתי ה' מנחם בדמים והואש ידך וגו'. כלומר כן אמת שנכלל חיותה מידך. אבל לא נלחם כמותך ברוח ה' ידך לך שחמה בעלמך בעקבות נקמתך כי גודלה ה' יריב ריבך וימות בידו שמים כאשר פירשו המפרשים' שם. וכן כהן גבי יעקב עם לבן כמה שלקה לו מקל לבנה לח ולוח וערמון ויפלא בהן פללות לבנות והיגים בהקנים בשקת המים אשר חמרה הלאן לשחות להיות יחס הלאן אל המקלות וחלדנה עקודים נקודים ופלוהי'. אף שהיה הדין עמו כי עבד אינו דינה לפניהם מקום שאין יכול להגיל בע"ל כמבואר (בש"ע ח"א סי' ד') וכאן שהיה לבן מחליף את משכרו עשרת מוני' עבד ליה דינה לנפשיה להגיל את שלו מידו. אך לפי דאקתו של יעקב כעון היה נחשב לו מה שהושע ידו לו ולא סמך ענמו על ישועה ה' שהיה יושעו מיד העומדי' עליו ובפרט אחרי ראוהו שם' עשה לו דין בלבן כמאמר הקרא שם בא עיניך וראה כל העומדי' העול' על הלאן עקודים נקודים וברודי' כי ראוהו את כל אשר לבן עושה לך נחמרה בלבנו על מה ששעה דין לענמו עם שהיה הדין עמו. וע"כ נאן דעתו לשלוח המנחה הזאת לעשו שלא יבנה מה שהושע ידו לו. וזה ויקח מן הבא בידו כלומר על שממון הזה בא בידו מה שהושע ידו לו. מנחה לעשו אחיו ראוהו אלו לשלוח לעשו ואל אהבה ממעשה ידי : ו עוד פרשנו בזה ע"פ מה שאמרו חז"ל (הובא בילקוט רמז ר"ד) בני פרו של אליהו שפרו של אליהו ה' נמשך אחריהם והולך ואחרו הפך שפלה לשם הבשל נקמקלו כל אותם נביאי הבעל ד' מאות ונ' ונביאי האשדד ד' מאות וכולו לא יכלו להצין רגליהן מן הארץ עד שפתח אליהו פיו וח"ל לר עמרה השיב הפך ואמר לאליהו לעיני כל העם

ח וואך לפי דרכנו בדרוש הזה ג"כ יבוא על נכון כי הנה אמרו חז"ל (שבת ע"ז ע"ב) ר' יוירא אשכח לרבי יהודה דהוה קאים אפתיחא דבי חמוה וחזייה דהוה בדיחא דעתיה ואי בעי מניה כל חללי עלמא הוה אמר אל"ל מאי עמא עיזי מסגי ברישא והדר אימרי אל"ל בכרייתו של עולם ברישא חשובא והדר נהורא ופרשי' ברישא חשובא סתם עזים שחורות סתם רחלות לבנות, ולהבין דברי חכמי' וחדושים שעמודי עולם ויסודי עולם יתמסקו בדברי' אלה, ונראה לפי הנו' אשר מאלויהם היו באי' בידו של יעקב והבין יעקב שאלו הראוין לשלח לעשו, והיתה השאלה מסגי מה עיזי מסגי ברישא והדר אימרי כלומר על מה נדען ויעקב צבינו עזים קודם רחלים כמאמר הקרא עזים מחמים ותישם כי רחלים מחמים וגו', ועל מה היה דוקא בנאמן זה, והשיב כי בכרייתו של עולם ברישא חשובא והדר נהורא, כלומר כי הראה לו הקב"ה אף שאתה הוא מוכרח לשלוח מנחה לעשו הוא רק כדי להיות יתרון אור מן החושך להיות הרע מבחין את הטוב שיבוא ואח"כ יתחזיר כל אותן הדורונות ואז יהיה ניכר יתרון האור, וע"כ הזמין הקב"ה לידו דוקא בנאמן זה שחורות קודם לבנות להראותו שהוא רק בבחי' נדיקים מתחלת יסורין וסופן שלום הסיפורין אינן כ"א כדי להבחין את הטוב כמאמר למעלה וזה בכרייתו של עולם ברישא חשובא והדר נהורא, כי בתחלת הנצירה זאת היתה כוונת הבורא להיות הכל בדרך יתרון אור מן החשך ותחלתן יסורי' וסופן שלום, וזה ויקח מן הכא בידו מנחה לעשו אחיו שלקח דרך נחמה לעשות בזה שראה שכל לידו המנחה לעשו כסדר האור מן עזים קודם רחלים וגם כמה שכלו בהנחמות מספר מק"ץ שהוא תיקון הבין כי זה הכל תיקון להטוב שיבא אח"כ להיות תהלה וסופן שלום:

ב' ובחזור לעניינו, אשר לא יוכל להגדיל ס' ה' על המבנה אם לא תהיה הרע' ולכן באים הנלכך חביב עליו מהר הרעה ב"כ כיון שעל ידו נגדל ס' ה' בצדק אשר כל שבר עוה"ו והעוה"ב לא ישוב נגד מעלה זו למי שטעם קצת מועט אור ה' בנפשו. ולכן אמרו חייב אדם לצדק על הרעה כשם שמצדק על המבנה כיון שטיק הדלחמו על המבנה מה שכוזר ה' נחמד לכאשר ולא היה יכול להיות בלתי הקדמת הרע' ודאי שמצדק על הרעה בשמחה ובלב טוב משא כחש מצדק על המבנה:

י וְזָה שאמר הקרא ויזכה וזכאי, לאלהי אביו יצחק. כלומר אחר שהקב"ה עשה לו נסים האלה והראאנו את יוסף בנו בעשרתו חי וכי הוא מושל בכל ארץ מצרים ומה מאד נתקדש שם ה' ע"י פתרון החלומות ובכתיבת התלויכה אליו לכן היה חביב בעיניו מאד זה האלה עשיר עליו כיון שנתגדל שם ה' ע"י, וע"כ ויזכה וזכאים לאלהי אביו יצחק ידוע שיצחק מרתו מרת הדין והפסד והורדה מאד לה', בזכה תודה על הדין והארה האה שבה בו עד הנה להיות חביב בעיניו שם ה' שמוע שם ה' ע"י :

יא וע"ז זה אמר דוד המלך אודך כי עניתני ותהי לי ליטועה שבעת היטועה אני מודה ומשכח אותך אף על הענוי והנער שהיה לי כדי להיות שמך מתקדש על ידי היטועה הבא אחר הענוי:

יב וזה שאמרנו לשהיו מהבנין את הכרות כלו' אף הארז' בעצמן היו חביבין עליהן במאד במה שעי' מתקד' סס"ה ומה מאל' וימתק לפי זה פרש"י מהבנין את הארז' שנבאלין מהם והנה חביב עליהן להזכירו לשבחיו של הקב"ה וכו'. כגומר שיעקר החיבו' הם בעיניה' לא ה' מהמת עצמותו במה שנבאלו מזרעו מאכל' לאור'. רק עיקר החביבו' ה' אלס במה שנמתקס סס"ה עי' ולכנס הארז' היו מאל' חביבין עליה' כאשר בארנו בכל דברינו הנאמר' עד כה: **פרק יד בך לדמד לדאסדעת איך יהיה בקשתו בתפלתו ע"ה צר' שלא תבוא שיהא עיקר**

סידורו של שבת

רמנן יתגדל שם ה' עיני יחוש מצרך עצמו כ"א בעבור כבוד ה' ואז הפך ה' בידו יצליח שבוראי יענה סאת ה' ויושיעו מצרתו . (ובו י"ב מאמרים)

מאמר א עור יש דרך יחיד פנימית. מענין זה הוא כי חוץ מכל הטובות והחסדים הנתינת ביסודי האדם אשר נאמרו (בחלק זה דרוש ה' פרק ב') בד' פנים. עוד נמצא לפעמי' אשר חוץ הקב"ה שולח על אדם הוא יסורין רק למען יושעו לו מלכותו ויתגדל שמו ע"י וע"ז אמר הכתוב (ישעיה כ"ג) וא' חפץ דכחו החלי אס תשים אשם נפשו יראה זרע יאריך ימים וחפץ ה' בידו ילית . ולבאורה יתמה שהקב"ה יתפץ להחליא אותו וכבר אמר הכינוי (יחזקאל י"ח) כי לא אחפץ ביום המה . וגם וחפץ ה' בידו ילית חן לבנין . ולדברינו יאמר וא' חפץ כלומר בחי' המהות מקור כל החממי' והנסים והישועות הוא חפץ להחליא אותו ואח"כ ישלח דברו ויפסאכו ויודה לה' חסדו ע"י ונפלאותיו לבני אדם ויתגדל שמו ע"י והחסד אשר ענינו בראשו להסחל על ראשית דבר מאין בא לו זה החסד ומאין נמשל כלה אליו רק עבור הישועה והרפואה פאח"כ למען דעם כל עמי הארץ . כי ה' הוא האלהים פי' שבחי' אלהים הציץ הנשלח אליו הוא ה' רחמים גמור' כי לא בא רק למען הרפואה או מקבל אלו היסורין בזהב ועוד חביבין בעיניו כלומר בבחי' הראשונה . זה אס תשים אשם נפשו כלומר שמקבלין בזהב כמחול (ברכות ה' ע"א) או יראה זרע יאריך ימים וחפץ ה' בידו ילית מה שחפץ ה' להיות שמו מתגדל ע"י בידו ילית ונעשה לו בקרוב הישועה והרפואה ושם ה' נתגדל ונתקדש לעיני עמים רבים :

- וזה ענין לדיקים מהפסין מדה הדין הנשלח עליהם להעשות בעיניהם רחמים גמורים שלא באו רק בשביל הטובה להיות ניכר יתרון מן החסד :

וזה שאמר החכם (קהל ד') ורחימי אני שיש יתרון לחכמה מן השכלות ביחודן האור מן החושך החכם ענינו בראשו והשכל בחושך הולך . מורה על האמור כי החכם ענינו בראשו ומביט על יתרון אור שיצא מן החושך ומקבל עליו היסורין בזהב ולכן חפץ ה' בידו ילית להיות בא אליו יתרון האור. אבל הכסיל שאינו מבין לכל זה ומבטט ביסודיו אינו זוכה גם ליחודן האור הפאח"כ וגשאר בחושך הולך. ועל זה כיון נעים וזמירות ישראל בארבעה הנריבין להורות שאמר בכל א' וישיקו אל ה' ומביט אל הוא אך לומר וישיקו לה' היה לו לומר :

ד אבן יורה על האמור כי המשכיל והאובד את ה' בלחמ ומבדק לה' בשמחה ובנחת רוח על הרעה כשמצדק על הטובה הנה אף שייך אללו לנפשו א. ה' ולבקש על הרעה שעברו עליו כיון שמבדקו בשמחה ע"ז ואיך יבקש להוציא מזה והוא ב' הפנים . אך בזהות האדם על מעלם ודגנה זו שנאמרו ואובד לה' יוחר מנפשו הרעות שבוראי עליו לא יחוש לצורך ענינו כלום כי כל עסקי העוה"ל נהנו והכל נחשב בעיניו כיון שה' שלח אליו היסורים האלה מקבלין בזהב ובנ"ל למען רצון הבורא . ואך עיקר בקשתו להיות שם ה' מתגדל ע"י ויחמרו הכל כי חוץ קדוש כה' טוב לחסות בה' . וע"ז הנה הוא נועם ומבקש באחיותו הלב על הישוע' והרפואה למען יתקדש שמו הגדול בעולמו ואז בודאי חפץ ה' בידו ילית שבודאי הקב"ה יעשה למען שמו הגדול וייליו מרשעיו . וזה וישיקו אל ה' פענין הנפקה שלהם לא יהיה כי אס בבחי' אל ה' כלומר בדבר השיק' לה' למען יתגדל ויתקדש שמו ע"י ואז בודאי הקב"ה ממתיקיהם ילית כי יעשה וזה למען שמו הגדול וחפץ ה' בידו ילית :

ה ועל כן מסיים בכל ד' אלה יורו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם. כי על החסד יורו לה' בחי' המהות מקום הישועות והנסים . ונפלאותיו ל' רבי' . פי' שמי נפלאות ה' יספר לבני אדם הנראה וההלכה כי גם הנראה נעשה לו לישועה להיות ע"י יתגדל שמו הגדול . וע"כ התחלת המזמור הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו . כלומר הודו לה' כי כל הכניעות המה הכל רק טוב והסד ואין רע נמצא בו כלל כל"מ פי' אף בעת הנראה הוא רק חסד ולא דין :

ו וזה אמר הכתוב אמרו לדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו . כלומר שהצדיק אומר תמיד כי טוב על כל הבחי' המולאות אותו בדבר הודו לה' כי טוב וגו' . וע"כ פרי מעלליהם פי' שמי פעילות שהוא השכר אשר יקבלו במה שמבחינן ומפארינן על שני הבחי' הנראה וההלכה יאכלו כי השם בעיניהם הנראה וההלכה להודות לאל על פניהם : ו וזה פי' הכתוב (תהי' י"א) עמו אנכי בצרה תהללנו ואכבדהו . פי' כשעמו אנכי בצרה להיות כשהוא בצרה לא ירגיש ויבקש על אשר ענינו רק כדי להתגדל אנכי ה' אלהיך וזאת עיקר בקשתו . ע"כ ודאי תהללנו ואכבדהו . וע"ז אמר דהמע"ס בקום ענינו אדם וגו' בדרך ה' שלא נחמו עקף לנפיהם פי' אף בעת הנראה בעת קום עליו אדם לא הקימו הקב"ה ה"ו להיות עקף לנפיהם . רק להיות נפשו כלפניו נמלטה מפני יוקשים והספ נשכר ואנחנו נמלטנו יאז יודע שמו לעין כל בארץ והוא מושיענו ועזרתו בשם ה' עושה שמים וארץ :

ח וזה שמנחם ענינו הקב"ה יורא אור ובורא חושך עושה שלום ובורא רע אפי' ה' עושה כל אלה . כלומר אף בבחי'אס החושך חסלה פלימותא אור בבחי' יורא אור להיות ניכר יתרון האור מן החושך ואעשה לו הישועה ויתגדל שמו בעולם . וכן עושה שלום ובורא רע הנה השלום קודם להרע כי זה הרע הבא אליך היסא קדימה המחשבה בו למען השלום להחיות ע"י לשאיר ולפסלה גדול' והכל אני ה' עושה כל אלה בחי' המה' מקום הנס' כדי שיודע שמי בעולם : ומעשה נבוא לביאור דברי המדרש שהתחילו ב. כי הנה ענין ההודאה הוא מה שאמר עמוד מסכאותם והודו פירושם שהודו לדבריהם הראשונות של אנכי ולא יהיה לך כדרך מה שאמר בפיסוחם בתלמודא דידן (קידושין לא ע"א) כיון שאמר כבוד את אביך ואס אמר חזרו והודו למאמרות הראשונות . ולבנין מה הוא הנראה מן כבוד את אביך להודות למאמרות הראשונות ואס לא דרש לכבוד ענינו מה ראי' שגם הראשונות מן . אכן יבואר . כי הנה יש לדרוק בשתי הפסוקים האלה . א' במה שאמר אנכי ה' אלהיך אשר הוציאך מארץ מצרים והרבה משרשי' עמדה ע"ז מפני מה דוקא נקם אשר הוציאך מארץ מצרים ולא אלהי השמי' והאין או אשר בראשיתך ודומה . וגם בפסוק כבוד את אביך ואת אמר יש לדרסה במה שפיים בפסוק זה למען יאריבין ימך על האדמה ומה נשתה מזה ו י

סידורו של שבת

ג'רם הדברות נהיות ע"ז מאריך ימים. וחדל מחורן בהצטרפה :

ט והוא ע"י פי אשר אמרתי בפירות מחז"ל (מ"ר שמוס פ' ב') רבי שמעון בר יוחאי שלל את רבי חנניאל ברבי וזי אפסר ששמעת מאביך מהו בע מרה שעפרה לו חמו ח"ל הן וכו' עד כך הקב"ה בתחלה קרא לישראל בן שש' בן לאו וכו' מחנכן עד שקראן אחוסי שלי פתחי לי אחוסי לאו וכו' מחנכן עד שקראן אחי שלי ולאחי אלי כחיו. ולחביו על מה זה מורה השמות שמוכן כלה חיי ה' לא נתייח ולאן ה' לאו הוא ויתחנה לומו בעס ופעם כך ולא ביום המה אף ישתו שיקראו אחוסי. וגל' כי זה הוא הכל לפי השמות עם ב"י לפי מדרגתם הרמזה ובתוך המעלה אשר המה עולים בעבודתם את ה' כך הם נקראו וכמאמר רז"ל (ברכות ז' ע"ב) מאי דות ח"ר יוחנן שזכרה וילא ממנה דוד שריווהו להקב"ה בפירות ותשבחות. ומנא לן דשמו ברים. ח"ר חלוצר דאמר קרא לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמו בחלק אל תקרי שמו אלף שבות ע"כ. כי זה הוא ענין השמות לפי המדרגה שדושה ובזמן את חוכן לכב האדם ע"ד מונה במספר זכאיו לכולם בשם יקרא. ופי' במספר הוא לשון ספירה והוא ע"ד ספיר גזרתם. ולכולם בשם הגוף להם לפי רוב אורן כן נקרא בשמו :

י ועל זה אמר הכתוב ואלה שמות בני' הכהן' הרימה את יעקב כי בעת ביחלה למחיו' כולם היו נקטלי' ליעקב ונשרשו' בשורש נשמתו ולכן לפי העם היו היו שמוס ב"י כי היו נקטלי' חיו וע"כ אמר הכתוב הכהן' את יעקב כלומר על סיו נקטלי' ליעקב כי את הוא מורה על דבר הספל חיו כמחז"ל (ב"מ מ"א ע"ב) את בשור את העפל לבשר. וע"כ היה אז שמוס ב"י ולא כן אח"כ שאמר הכתוב (ישעיה ק"ו) הכהן' ישרש יעקב ויין ופרי ישראל כלומר הנה בתחלה ביהמ"ז נחמרים לא היו נקראו רק בבחי' נשרשו' ליעקב ונעפלי' חיו אבל אח"כ ויין ופרי ישראל כלומר כשתגדלו ומדככו בבור הכרז' ועמדו בניסיונות המילה ולקחתם הפסח מבעבור זה להיות נשחטם שמה להקרא ישראל בעלמא ולא ב"י. ויחזיר לענין שהשמות הוא לפי המעלות. והנה יש ג' דרגות עבודה מה שחמנו ב"י מחויבים לעבוד. הראשונה היא המוח' שבהן ע"ד שאמר הכתוב את אב אבי חיי כבודי כי מנצח אשר אדם מחייב לכבד לחביו ואמו כש"ב להקב"ה מאחר שגשש שותפין ים בלדס הקב"ה ואביו ואמו כמחז"ל (דה"ל"א ע"ה) וחלק השבחר שבו שהוא החיות והשכל הוא של הקב"ה ודאי שחמיו לכבוד וליוס מפניו בגזרת כבוד אב ואם. והנה חיו כבוד אב ואם ומוראם הוא בשני דבר' ענין הכבוד הוא להשלי' רג' חביו במה שחזן בו וסוף לו לעומת דהיינו מאכילו ומשקרו וכדומה כדאמר' (בבבבב"ל ע"ב) חזירו כבוד עהכל ומתקם מלגש ומכסה מכנים ומוליא. ואף בבחי' הגדולה שבכבוד אב ואם שחמרו שם עד הין כבוד אב ואם כדי עיוורן חרניק ליש בפניו ואינו מחלימו. כהנו ההום' שם דוקא בפני שיש לאב קורת רוח בכך דאי לאו הכי רשע מקרי ע"ס. ואף שהחמנו"ס ז"ל (נפ"ו מהלכות ממרים) לא כתב חילוק בזה אפסר שבחן שמו על הכלל שצריך להיות עושה מעשה עומך וזה רשע מקרי. כלל דמילתא בענין הכבוד שהוא לעשות רגון חביו במה שהוא לו לעומת ותוליא לו להכניסו את זרק חרניק ליש בפניו וסוף מחרשם ע"ז מאד רק יקבל עליו גזרת ממנהק"ס שאוהו בזה לכבד את חביו כמ"ס כרמב"ם שם. וענין היראם הוא דרגה פחותה מזה וכו' מ"ס שם חיו מורא לא עומד במקומו ולא יושב במקומו ולא כותר את דבריו ולא מרעי. והוא משעש שלא יקניס דעת חביו בזה או שיתלים דעתו בזה ויהי' לו גזר משה שבו עושה לו דבר שלא לכבודו. ואם אדם מקיים את חלה ילא ירי כבוד אב ומוראו. וכמו כן את אדם עושה דבר' חלה לה' חליו. ח"ל לעשות רגון בזה מה שמו כחורו. הקדושה בזה יסל דבר לראות לקיים כל רמ"ח מוט עשה דלורייא ודרבן קנ"ו רגון וטו בזה באמרו לא תבור מן הדבר אשר יאחרו ק' כידוע. ואף אם יקיים חיותה רק בדבר גזרת המקום שמוכרח לעשות רגון כי כך גזר עליו מקיים בזה מלוח כבוד למקום. כי השוה הכחוב כבוד אב ואם לכבוד המקום כמחז"ל שם. וסרי זה בל למד ואמל למד שעיין הכבוד הוא כמו כבוד אב שהוא רק הנחת דעת חביו ולא הנחת דעתו שיעשו באהבה רק בגזרת המקום. וכן בכבוד ה' הוא כמו כן לכבוד לעשות ככל אשר לוהו מפני גזרת חיו. וכן ביראת חללים לראות שלא לקניסו ח"ו בעבירות שס"ה ל"ח דלורייא או דרבן. רק יקבל מוראם שלא להכריז נגדו לעבור על חיו. וכשאלתו עם ב"י על בחי' זו אין נשכח"ס כ"ל נגד כבוד ומורא הן לא יבא כחומר. ועל בחי' הזו קרא חסות שמו יח' בתי שהוא הדבר המחמייב והסבה או הן לא כבוד האב. דרגה השניה הוא לעולם מה דרגה הרבה אחי' וחיות להדי שחייב' זה לזה בכבוד ומורא רק מאד אהבה אחת החקושה בלבו מלא חולדו. רוצה לעשות נחת רוח לחביו בכל לבבו ונששו ומאודו ולא זאת שרגונו למלאות רגון חיו גם הוא מחלוק ומשחוקק להסוף עוד על רגון חיו ומנקה לו עוד לאלול ולשמות וכדומה. ובזמן כן נהגה בעבודת ה' אשר יש' שרגונו ותולדות נמאד מאד לקיים כל מצות ה' ברוב אהבה ותשוק' גדולה בלא מאד קוים גזרת המקום רק בחמת מלחמה. וע"כ זה זאת שהקיים כל מצות התורה ח"ו גם שמוק' עלי' בל מני הדור מזה ויורו חזר וכן מנכב חות שום דבר מלשבות וזה בבחי' נקראת ע"כ אהבה חסות כ"ל. ולפי שהאבה מוכר וסר בגנים חיות להדי כידוע ע"כ כשאו ב"י על משה' זו ברוב אהבה לה' יקרא חסותו אחוסי שהוא ע"כ האהבה באמור. והדרגה הב' הוא הדרגה שחלטי עוד כה שחלטי ורגונו חמיד רק להסגל ולהתקדש כבוד שם ה' על כל יושבי חלק ומולות. ותבייני חיו כל היסרין והרגות כ"ל למען ותקדש שם ה' עליהם ככל אשר בארנו :

יא ועל בחי' זו אמרו חז"ל (זו"ה"ק בהקדמו ק"ב ע"ה) מאי וישיבם חיות אלה מאן דעביד פקדיו אורייא וחיל באורחיו כביכול חליו עביד ליש לעילא אור קוב"ה חליו עבאני ואוקתו. ולכאור' לא יוכן מהאם בחי' זו אף בדבר שכל כי הישעם אדם חליו. חליו בבחי' המוכרת שחידתו חידר רק לחיות שם ה' נחל על ידו. ועל כי הוא גורם להיות טועם שם ה' בחלק וידע הכל כי ים חליוס גדול שמו עשליה חליו חרנה עכשי סהגלחיו שמי הכריות נעשה חליו חלקן כי נחודש שמו בעולם. ולזה נקרא בדבר משל חליו עשליה כי עושה אותו להיות יכר שמו בעולם

סידורו של שבת

יבטלנו סוף, וכשאלו עם צ"י בלד"ג ז' יקרא לנו הקב"ה בבחי' אה כאומרו כללו עשאתי והבן. והנה בבחי' ישראל במצרי
 נחמד בהם ויזקקו ויפלו שפוטם אל האלוקים מן העבוד' וכן אלו הם נאמר ויזקקו בל"י אל ה'. וכבר נסבנו בסיפורנו
 אל ה' שבו הדבר הטוב לה'. כאומר שכלו לבחי' השלישית בלא הרגישו מלכת עמלן כלום והיה עיקר השפחה
 שיבטלנו סוף ה' ע"י למען דעם כל עמי הארץ כי ה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו ואפס זולמו. וע"כ היה חפץ ה'
 בידו כללית והולכים ממלכ' וקבע להם את ויזקקו לריבם בחיוב. כי ריבם אפסיות נקבעת למען כבוד ה'.
 ולזה פתח דברו האיר ואמר אנכי ה' אלוהיך שסיימי אלהיך בבחי' ה' אלוהיך שפך בנפשו בלילה בבחי' אלוהי' לה'
 נקבע עבוד לרם עמלך רק עבוד שמי הגדול הו"ל שיבטל שמי בעולם ולכן בזה הולאחך מארץ מלכ' כי חפץ ה'
 בידך כללית כאומרו. והיה דברו זה לספר בשבת מעלות ישראל ולא לכבוד עמלן ה' דורס. וכן ע"י ידמו מה שאמר
 כדל את אהיך ואם אהיך ידוע שאלו הוא לרבות ואפס הוא לרבות לומר שבתכבד וזהו יקר בעיניך זו הבחי' אמי
 ופחד' שפתי' בבחי' אב ואם שיה' כביטול כללו עשאתי ולו חפץ ה' בידך יללו בכל הישועות ובודלי יאריכון ימך
 ע"י כאל'. ועוד כלל בזה לחנך מה שפחה חת' בשבתן של ישראל לנאכל' היה לומר אשר נאכלי שמים וארץ
 כנ"ל וע"כ אמר כדל את אהיך ואם אהיך ופחד' שפתי' וקראים אמי וע"כ כדל אכדכס לפסוח פי מחלס בסיפור
 שבתהם. והנה העממין לא הבינו באומרו אנכי ה' אלוהיך שפתי' על בחי' זו בשבתן של ישראל והיו סנונין לכבוד
 עמלן דורס כיון ששמו שאלו כדל את אהיך ואם אהיך ודמו בזה שישראל נקראין אמי כי ע"כ שיי' למען יאריכון ימך
 כנ"ל וידוע להם בזה מה שאמר חת' אלוהיך מארץ מלכ' הוא ג"כ על כוונה זו ולכן פתח בשבתן של ישראל
 מפני שהוא בבחי' כבוד אב וע"כ עמדו מכסאות' וכדור לו חף על דבריהם האשמו' כדבר האמו' בכל דבריהם האשמו':
 יב וברחינה זו הכוונה נפרק זה שהוא שאין הקב"ה שולח הלה כי אם למען הישוע' שאלו' להיות ניכר יסדון האור
 ויבטל שמו ע"י. אלו שבתהם בשבת השבת קודם כשמתפללין על כל הלה בחיוב וקדומו' אומרי' שבת היום
 מח' שג' ורפוא' קרובה לבוא. כי בשבת כל דבריו' טעון ומבטלין ולא נאכל כי אם זו הארץ שאלו' רק למען הארץ
 זה שבת היום מלעזק כלומר שבת היום ויחלל דמולל ביה וכל דבריו' טעון בו ואין בו בחי' זו שיה' לרדך לעזק בו וכל
 כללות הארצות בו הוא רק בדרך ורפוא' קרובה לבוא כדי שיבטל' שמו ע"י. וע"כ בכללות יום ה' ומתחיל לבוא יום
 ה' את חומתו זה המעמד של ה' לריבן לרבותו לה' כי טוב לרבותו שיהל נפש' בו כדי טוב והיה גם הלה לישועה
 ולרוב'. וע"י דמ' במלך שבת נעדיקין שבת בו תתקדש ושבת בו רוציע לרבותו על האמור שכל הלה בשבת
 הוא רק עבוד הישועה והרפואה. והיה השם הוא לך לזכרון ולאות וסימן לכל דבריו' בדרוש הזה וכל בית ישראל
 ידע' לשכל' שבתם מתוך רוב שמחה ומתוך עבוד וכבוד וגם יגון ואנחה ולא תהיה להם יגון ביום שבתם
 ושמחה בו תהיה. אמן אמן אמן וזהו נשלים מה שהיה לרבותו לבאר בדרוש היום:
 סליק דרוש השמיני. בעזרת אל גוסר עלי ובחסדי האיר עיני. ועתה תקרב רגתי לפניך ה'
 וברכך הבעני. תבענה שפתי תפלה ובתורתך תלמדני. הערב נא ה' אלהינו להיות תורתך.
 שעשעי. להתחיל לבאר בדרוש התשיעי.

בי מלכים ימלבו ורוזנים יחקקו צדק

דרוש הרביעי זה שמו. נאה לו
יבואר בו מעלת א"י בהיות ביהמ"ק קיים על כל שאר הארצות אשר לגדל הקדושה הנמצא בה
 מאת האל אף בדבריו ארציית שבה נצמה מיה באוכל האדם את לחם' לחם הארץ יזוכף אליו
 חיות הקדוש' אשר בלחם ההוא ויתאוו ע"י כמילא לה דות לה' ולברך בשמו כי יתהפך לבבו לאהב'
 את ה' ע"י מאכלו. ויתבאר בו טעלת השבת העולה על כולנה שאו עזיית כל העולמות וגם הארץ
 התרומה' מרעל' ביתר שאת וכתבכתם באור חיות הקדוש' ושבת' גם הארץ שבת לה'. (וה פס' ה'):
 פרק א ידבר בו מענין המזכ' (ובו ה' מאמרים):

בצד א במדרש (מ"ל בראשית פס' ה') ויאבר אלהים תרשא הארץ תני בשם ר' נתן ג'
 נכנסו לרין וד' יצאו כחוייבין ואילו הן אדם ויהוה ונחש נכנסו לרין.
 ונתקללה הארץ עתה שנאמר ארורה הארמה בעיניך שתרש מעלה לך דברים אורחים כגון
 יהושע וזבובים ופרעושין. ולזה נתקללה ר"י בר' שלום ור' פנחס ור' פנחס שגם אסרו שעברה על
 הציו'. שכן אמר לה הקב"ה תרשא הארץ דשא עץ פרי וגו' מה הפרי נאכל אף העץ נאכל
 והיא לא עשתה כן אלא ותוצא הארץ דשא עץ עושה פרי וגו' הפרי נאכל והעץ אינו נאכל:
ועמרו כל המפרש' בזה למען נחמתי' קללת האדם' עד שנתקלל אדם ונשקד' גם היה על עונה. ופס' נבוא בניאורו
 קדי' לנחל קת פסוקי ח"ץ ומחל' ומחול' יבטל דברי המ"ר ה' על נסן. ואלה הם. א' כמו במוסר
 (דכ"ה ח') כי אלוהיך מניחך אל ארץ צו' וגו' ארץ חסד ויט' וגו' עד שיתקלל אדם ונשקד' גם היה על עונה. ופס' נבוא בניאורו
 הטוב' אשר נתן לך. לכן מה ענין מות עשה זו על ואלכל' ונשקד' ונשקד' א"י והלא הוא מ"ע כפ"ס לנחך את ה'
 אחר ארצו ומת' אל א"י. ועד דהבין לומר על הכח' המיוסר אשר נתן. ופי דוקא בזהמ"ק מברכין
 אחר האכל'. והלא בכל מקום אשר ישרל מפתין המיוסר עליהם לנחך אחר האכל'. ב' דברי הנביא (ישעי' י"ה) כי
 מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכס'. ולכאורה היה לו לומר ומלאו יוסיני הארץ דעה כי מה דעה שייך בעשר
 בלתי. ג' מאמר נמים ומדות ישראל (ספרי' ק"ג) זאת מנחתו מדי עד פה אשכ וגו' מזה בך אכרזי אפסית
 להם וגו'. לסנין כל לשון כדל חסד וזהו לומר אכיוסית אשכית יחס' ר' מאמר חז"ל (אבות פ"ג) כך היה דרכו

סידורו של שבת

של חורב פה במלח חאלל ומוי במשורה השחה ועל הארץ חישן והיי לער החיו ובחורה אחת עמל אם אהה עושה קי אשריך בעולם הזה וטוב לך לטולס הבא, וענין אומרו אשריך בעולם הזה ללאור' לא יובן שיהא טובת העוה"ל נפת במלח והוא עמלו אמר קודם והיי לער החיה ואם הוא חיי לער ארץ אשרי לו בעוה"ל, וכל אלה בלחח יבוארו ע"פ הקדמה אחת מה שאמרתי לפרש מאמר הקרא (במדבר טו) דבר אל ב"י בנאוכם אל הארץ אשר אני מביא אחכם שמה והיה באלכם מלחם הארץ חרמו תרומה לה' וגו'. ויתבאר ע"פ דברי הזוה"ק (לך לך ג' ע"ב) וז'ל פתח ואמר אשריך ארץ שמלך בן חורין ושריך בעת יאכלו וכסיה אל' לך ארץ שמלך נער ישריך בעוקר יאכלו, בני קראו קשיין אהדדי, ולא קשין הוי דכתיב אשריך ארץ דא ארץ דלעילא בשבת על כל חיוני חיון דלעילא ובג"כ אקרי ארץ החיים ועלה כתיב ארץ אשר ה' אליהך דורש לוחם חמיד וכתיב ארץ אשר לא במסכנות חאלל בה לחם לא תחסר כל בה, לא תחסר כל בה דייקא וכל כך למה משום דכתיב שמלך בן חורין דא קודשא בריך הוא וגו'. אי לך ארץ שמלך נער הוי ארץ דלחחא הוי דכתיב ביה נער הייתי וגם זקנתי ותאלף הוי קרא שרו של עולם אמרו וע"ד כתיב אי לך ארץ שמלך נער ווי לעמלא דמסכרה דא יקאא וכד ישראל בלרעה יקון כמאן דיוק מרשחא אפרה וגו' ע"כ, ושורש הענין כי הנה ידוע אשר עולם שנה נפש כולם המה בענין ה' להיות נמלא גם בעו"ל ובהם התחלקות והתפרדות אברי' כאשר נזכר וכדומה בשנה יום א' בתשרי נקרא ח' שהוא בחי' הראש בשנה, ויוה"כ נקרא בחי' הלב בשנה, וכן שאר כל האברים וכן הוא מקום חן מקום ח' דומ' למבור, ומלכו' הוא בחי' התחמו' שבארץ שבתא' ופירוש' וכו' וכו' הוי שהיה המוצר עד שנקרא לב הארץ שהוא כמו אבר הלב שבאדם שהוא החשוב בכל אבריו, וכל אלה השתנות המקומות הכל הוא לפי ערך חיות הרוחניות שניתן בארץ מאת מקומו של עול' ב"ה וכפי רבות האור' והחיות הקדוש' כן נשתל' שמו למעליהם, ולכן ח' שהיה מקודש' שמבור' בה חיות הקדוש' מאת האל ע"כ היה מביאן ממנה עומר ובכור' ושהי הלחם מה שלא היו מביאין כן מכל הארצות כמ"ש במשנה (טהרות פ"ה) כי נאה לקודש פאר נקודות אשר בארץ מבחי' קדושות הארץ, וזר לא יקרב להקריב אף להם' להם' אלהיו, כי עמא עמא יקרא מחוץ למח' ומשגו ורבה בה עב הגשמות מבחי' הקליפות והרע ולא יקרב אל המוצר כי קודש הוא, וע"כ בתיב שהארץ הזאת היתה מקדשת, כי עב היה אורח אופן בשום ל' שיהי' גם פניה השבחתו יח' ודלי שהוא יח' מפי' לכוני' ושורש' על מקום אז כאשר בלחנו בזה (בחס"ר שורש הא' עקב ג') הכל לא כן ארץ הקדוש' שמקודש' היתה' ורבת' בה בחי' חיות הקדוש' וחיות הרוחניות עד שיוכל האל הטוב ליתן השבחתו עליה וע"כ ענין ה' אליהך בה מראשית השנה ועד אחרית השל' ודורש אות' חמיד כי ראונו בזה כנאמר, ובהם כבר כתבנו (בחס"ר שורש הא' עקב ח') ובחלק זה (דרוש ה' פרק ח') אשר מהניעות הקדושות והחיות הקדוש' שבתוך התאכל' באין מוחין אל האדם האוכלן להיות מתאו' להודות לה' ולברך בשמו ולהשבח ולירא' אותו כאשר בלחנו שם, ואך בקיבו ובגבור' גדול' לריך להשתבר עמלו על בחי' הקליפות והרע שבתוך גשמות התאכל' שלא ימשוך עמלו בשום אופן אחד מילוי תאוות והנחת כריסו, כי לא זה שלא יושיל לו לקחת קדוש' לעמלו אף גם ימשכנו לל בחי' הרע' לבוא עי"ז לעבור כל עבירות שבתוך שם, ואחר כי מהשתבר שם, ואחר כי מהשתבר שם וגם המוחין מעד הוא כי מעט מזער חיות הקדוש' אשר בתאכל כי רבת' בו בחי' המנוס' מעפר וע"כ כאשר יאכל אדם מאכל בא' חס ישיב בה מעט כוונ' לכבוד ה' חיוף ומיד יתלהב לבו ויחשק מאוד ויתאו' להודות לה' ולברך בשמו ולעבדו בלבב שלם, כי יחדבקו בו הכיב' מנילוי' הקדוש' השוכני' בארץ הלז ואין לריך להשתבר הכיב' על הרע כי מעט הוא וע"כ אמרה הקור' בנאוכם אל הארץ אשר אני מביא אחכם שמה- הוי ולא אחר כי אני בעממי השבחתו על הארץ ההיא, זה לכם האות שהיה מקודשת והשבחתו הטוב בה והיה באלכם' מלחם הארץ חרמו- תרומה' לה' כלומר ממילא כאשר שאלו מלח' הארץ הלזו חרמו תרומה' שיתרומ' אליהם להודות לה' ולעבדו, מבחי' השבחתו בארץ הזאת ורבות חיות הקדושות שבה ג' ולזה סימנה הקור' בשבת' של ח' אחרון אחרון חביב אחר שהשכ שם כל מעלותי' ארץ חסה ושעור' גפן ותאל' ורמון וגו' אמר הנה עוד מעל' יתיר' בה ואכלת ובשעת וברכת אה' ה' אליהך, כ"ל מיד כשתאכל ותשבע ממילא וברכת אה' ה' אליהך כי יתלהב ויחשק לך מאוד לברכו בכל לבבך ונפשך, וזה הכל על הארץ הטוב' אשר נתן לך מפני שהיא ארץ טובה ורבה בה הטובה מאת ה' ולכן תתדבק אליך חיות קדושה ארץ הלזו להתאוות לבך אה' ה' :

ד ולזה סידר דוד המלך בשבחו של ליון אות מנוחתי עדי עד פה אשכ כי אויתים, כלומר אפי' בזמן החורבן, בחר ה' ביצן לומר למשכ לו ללתי לא אחר להשתנה עי' שרי מעל' רק הוי מנוחתי עדי עד אף בזמן החורבן ולכן יודה בך חביב' שיהי' בה בחי' שתי ברכות, ח' בבחי' ארץ חסה ושעור' להשתבר בכל טוב, והשנית להיות ואכלת ושבעת וברכת שתחשק על ידי אכילת לחםה לבך לה' ולעבדו בהשכה, אכינו' אשביע לחם פי' עס היות שיהי' בה לחם לרוב וכל טוב ודך עכ"ל הלא לא יחדל לביון מקרב הארץ ויהי' לו מעט לחם לה' זר הכה אשביעו לחם שיהיה אוכל קימעא ומשתבר במעיו כמאמר רז"ל (ילקוט רמז חרע"ב) ע"כ ואכלתם לחמכם לשבע אין לריך לומר שיהי' אדם אוכל הרבה ושבע חלל אוכל קימעא ומשתבר עליו כמה של' להלן ובכך אה' לחמן ויה' מימין, ובהני' אכינו' ישע, פיה' הכינו' אשר היו מקריב' קרבנות במזבח בזמן שהיה קיים לרוב יחוס, גם עתה כאשר לריך בעת יאכלו כבאותם הראוי' להעלות חיו כל חיות הקדוש' שבארץ המקודשת הלזו, הנה ויהי ידע ידע' ללם לקבל ליה יחוס לפני כלכלי מקריביו' קרבנות במזבח כאשר בלחנו שם, והסודים רגן יכנו' כי על ידי אכילת שאוכלין מפיכות ח' חומדים ומתלהבים לרגן ולהודות לה' והכל הוא שבה ח' כדבר האמור :

ה והנה כבר כתבנו בחלק זה (דרוש ה') שכל בחי' הקליפות והרע שבארץ הכל נהיה מחמת חסד המעון שערב טוב ברע והארץ לפי שהיא גשמות עפר וקרוי לבחי' הרע' ע"כ נלחמו בה הרבה מבחי' הרע', ולכן לעתיד לבוא בימות המלך המשיח של' בו ואת רוח הטומא' אשכין מן הארץ ויתבטל כל בשר, הקליפות והרע יתקוין בתכלית ג' למחשבה

סידורו של שבו

שנימות' עד שלא ישר בזה רק חיות הקדוש' ואור ה' ולא יאחזו בה שום בחינת הרע'. חזר הקדש כי מלאה הארץ דעה את ה' שם בחי' בשמיות כל שטח הארץ לא חדש כ"א את אור ה' וקדושתו וחיות הקדוש אשר מאת האל כי יתפדרו כל פועלי און ממנה ותשאר קדש לה'. ולכן נאמר אז (ויאל ב') ואלתהם אכול ושבוע ואלללם את שם ה' אלהיכם שכל הארץ יתקון להיות על ידי אכילה לחמה יתקון ויתחדש להלל את שם ה' ברוב עוז :

ואך הנה העפ' בגדלה קדושה א"י מ"מ לא הותר בשר לתיאבון ביאכל אדם למלאות בטנו ותחזיתו להחמיק אחרי מעדיו ותפוקי הזמן וע"ז אמר הכתוב (דברים ל"א) כי אכילו אל האדמה אשר נשבעתי להם ונשבעתי להם חלב ודבש ואכל ושבוע ודבן ופנה אל אלהים אחרים וגו'. ונאמר קן האכל ותשבוע וגם לבדך וגו'. כי כיון שהוא ממשיך עלמו אחר התאווה שבלבבו מושך עליו בחי' הרע והילת"ר והס"א ששם שורש כל התאווה דברים למטה. ובפרט מי שהוא לזכות בכתר תורה אמרו הכמו' כך דרכה של תורה פת במלח וכו'. וכזה הרמב"ם ז"ל (בפ"ג מהלכות ט"ח הלכה י"ב) אין דברי התורה מסקיימין בללו שלומדין מתוך עידון ומתוך אכילה ושתיה חלה בחי' שממית עליוהן ומלמד גופו המיד וכו'. וע"כ אמרה התורה אחר שהשנה כל שנות העשרה הנמלא בה יום כמון ודבש. ואך העפ"ל אם תלמוד למורה של מורה בודאי סוכרת להיות רק פת במלח תאכל ולא להשקות מחרי מעדיו העולם :

ו זהו חזק אשר לא במסכנות תאכל בה לחם לא תחסר כל בה כל' שמה שלא תאכל רק לחם לבד לא מפני מסכנות שלא יחסר לך לחם כי לא תחסר כל בה ושתיה לך כל מעדיו עולם אך כך דרכה זו. וזרע כהמור. וכ"כ אמרו חז"ל כך היא דרכה של תורה פת במלח וכן אם אתה עושה קן אשרך צהור' כלומר כאשר יש לך כל טוב עוה"ו ועפ"כ אתה פת במלח תאכל מפני אהבת התורה אז טוב לך לעוה"ב כנאמר : ומעשהה נבוא ליצאור המדעם שהתחלנו בו' כי הנה כוונת הקדוש ב"ה נכון היה בזה שאמר מוליד הארץ דשא עץ שיהיה טעם עליו ופריו טהור. כי הנה הטעם והטוב שבפרי הוא עבור חיות הרוחניות שיש בו ולפי ערך החיות כן טוב טעמה ורלה הקב"ה שיהא גם העץ טהור לזה שיגדל בו חיות הרוחניות להיות מומצת בטמם היצר. כדי שלא יתרכב בחי' המגושם הקרוב לבחי' הרע בעולם. ויהא הכל נהגדל ברבות חיות הקדושה והארץ שמה מדבריו והוסיפה בגשמיות עזות הארץ להיות העץ בלא טעם כי נה"ב בהשמיית על הרוחניות ולכן נאמר בזה טעם. והנה אמר"ל (חולין ק"ט ע"ג) כל מה דהסך לן רחמנא שרא לן כוחיה. מדה דס טהור וכו'. וכזהו הספס' הספס' כדי שלא יאמר אדם בשינה למעט טעמא דליסורא וע"כ בכל דבר ליסור שרא לן כנענו למעט מזה שלא לומר בשינה למעט טעם מי וטעם דזה טעם מי בשכור ע"ד הדעת אמרו היה כמ"ס (במ"ר בראשית פ' ט"ו) כי ללאורס היה טעם לאדם הראשון לאחר בשינה למעט טעמא דליסורא. אך הנה הקב"ה אמר לו מכל עץ הן אכול תאכל ומפרי העץ אשר בחר הן לא תאכל ממנו וגו'. הנה הותר לו מכל העצים אף מעץ של עץ הדעת רק הפרי של עץ הדעת נאסר לו. וזה כיון בלומרו ומעץ הדעת וגו' כל' מקלט מן העץ היינו הפרי לבד וכן אמרה האשה ומפרי העץ וגו' לא תאכלו וגו'. ולכן הוא סובר שאמרו כי' ואחריו טעם עליו ופריו טהור כמ"ס שם ונמלא כאשר הותר לו לאכול מן העץ שזו לא היה יכול לומר בשינה למעט טעם דליסורא. ואך בתחלת אכילה עץ הדעת נאסר ונראה האשה כי טוב העץ למאכל וטעם הפרי ונאסר כי הנהגה הרע שהיא את חוה בדברים האלה והאמה לה רעה בלא האלוות שזין טעם בעל ופריו טהור וכמה מיעט טעם הפרי מעט. על אחת כמה וכמה כיון שהטעם עליו כ"כ טוב ויפה מה יוכל להיות עוד בפריו. ועתה הוהל לומר בשינה למעט טעמא דליסורא לכן אמר הקדש וזהו האשה כי טוב העץ למאכל שראתה טוב טעם העץ וע"כ וחקק גם מפריה ותאכל כי בשינה נשתה כמה יוכל עוד להיות טעם הפרי ויכולה לומר בשינה למעט טעם דליסורא. וזה הכל נלמד משני הארץ שהוסיפה עץ עושה כדי להיות אין טעם עליו ופריו טהור אבל אם היו כל האילנות שזין בטעמן פעם והפרי לא היה מקור לטעום שהאכל לומר בשינה למעט טעם וכו'. ולפיכך נשתתקל אדם תפקדה גם היא על שונה כי חסא האדם נלחמ מעונה ונבאס דברי האדמ"ס. וכל דבריו בדרוש הזה הכל כהוונה בימים החול :

ו גבנכם נשקתו יום הבצת קודש למעלותה שהאכילה בו מזהו כבשר מלוח התורה ולשמות בו בשיעור אכול ושקול ל' עדה ישראל ישבו אחוה סף מי שאינו יודע לכוין בכוונת השמות וסיוהודים התלחין בלכילס. ואם תהיה בכוונתו כוונה בהצח רק למען הענין די לו לקבל מ"י אכילה זו כל בחי' יחיד בדיקה וקדושה ומחזין קדושה בכל השלמות. ובפרט שבשבת נקרא עליה העולמות שהעולמות כולם עליוני' והתחתוני' עילויים ממעלת אחרונה לדרגת ומעלה עליונים וכל בחי' דלמ"מ ונשקתו בשינה ריה יצאה לה' בדרך ויהי השביעי יהיה לכם קודש שכתבנו שיתרש בחלק זה (דראו הבשע"ט) שאף הלבס שהוא המאכל הנבשי נקדש בקדושה של מעלה להיות מוסר ממנו כל בחי' הקליפות והרע והכל מזה הארת בזה בכל העולמות :

וזלכן אמר המבורר בזמירות שנה פוסטים בו פשיה קטנה. כלומר הנה מכווין בו כוונה קטנה בלתי כוונת שחמ ויחזיקו רק לבדך שלם פסחים. כי לימוד השלם שטודות בשבת נלמד מזה שאמר בזמן אכלוהו היום. והנה הרב הקדוש בעל אור החיים הקשה למה הולך לזאת על אכילתו ע"ס. ולדעתי אפשר לומר ע"ס מ"ס צוה"ק (יסרו פ"ח ע"ה) תאכל אחי לא תהנה ונא ביימא שביעיה משום דהסוה יומא מכתבתי מיהל כל שיחא יומין כילאין וכל הד וחד יסב מוזהר לתת כל הד ביימיו מהסוה בדיקה דמכתבתי ביימא שביעיה וצניני קן מתן אדמוהו בדרגה דמכאונותא כ"י לחדלל פטורא בגין דיהבך פטוריה כל לוינ שיחא יומין דהא ביהסוה ונא חזקוהו ברכתא למכתבתי כל שיחא יומין דשבתא ובכחא לא תהנה על כחורא ריקניא עד כהן. וזהו אמר משה אכלוהו היום כלומר חוב הוא עליכם לחדלל פטורא ולאכל היום כי ביום השביעי שבת לא יקום בו והפסח הוא

כידורו של שבת

מחשם דמיהם מהנכרין כל יומין ומין ע"כ צמי לסדרה כחורא וכל כן אחר אכניה היום . ימים דברכה
לא תשכח על פחורא ריקנה ועל כן אחר כאן כועדים בו בשביל נכרך שלם פעמים כדי שיהנכוכל כל יומא
יומין עילאין ולהנאות בו מעלה השבת אחר מניה מהנכרין הכל כאמור . וכחונה קנה הוא הנה לדקסא מהני
כאור שנעת הימים שיחוקר בו על ידי האכל הזה כל יהוד דברה וקדושה לאור בבור החיים . והכל עבד
צמים כל בחי' הדגלים שמרחק הרע מעליהם ולגודל קדושה המורה מלוא שבת לשם . ועל זה רמז בחלת
פנה שהוא נט' יקון שלום בלרך תהיה וגם שבו במלוא תאכל . הכל לכבוד שבת בחי' הארצות נחשק
לסוב ועשה בו שלם ותלום להיות מוסר ממנו בחי' הרע מכל וכל והאכליה שבו היא מלוא בפ"ע ולכן מקביל
פמנה אור ה' וקדושתו . והיה השם הזה לך לזכרון דבריו בכל קדושה הנה . ויח"ר מפני מלך עולמים ב"ש
ז"ל כנכד והנורא אשר במהרה בימינו יתרום ויתמלא ויתגדל ויתפאר שמו על האנאלים והעורים והנעשים .
דגלים נקשה וידע כל פעול כי אחס פעלנו ויבין כל יאור כי אחס ילרנו . ויאמר כל אשר נשמה בלשו ה'
אורי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה . יהי כבוד ה' לעולם ויבחה ה' בנעשו . ומלאה הארץ דעה אח ה'
צנים לים מכסים לתקן עולם במלכות שדי ויירלו אחוה כל המעשים ויתחוו לו כל הכרואים ויעשו כולם אגוד
לשם לעשות דברו בלבד שלם . ומתקן הארץ ומזירות יממע לזקוק ותפעלה ותתמלא לעלות למעלה ולכל
העולמות ויתחדו ציחוד גמור אל האלים ב"ה ז"ל הגדול הגבור והנורא וכולם יתמחו בו ויהא שמח בהם .
ותמכו כנס אליהם ציחוד קיונו לו ויושיענו זה ה' קיונו לו נגילה ונשמחה בישועתו . אמן אמן אמן . כלם שלם

סליק דרולש התשיעי . בעור יי רועי . מעלת השבת וטוב ארצנו ארץ הקדושה בהשמיעי .
ישמע חכם ויחפ לקח בסדעי : ובוה נשלם ונגמר חלק השני . תהלה ושבח לאל בורא עולם
ומאד עיני . אשר עד כה עזרני ותקף ימיני בעצתו הנחני ואחר כבוד לקחני בימי תושני
יהודה וירושלים וזה שמו אשר יקראו לו יי צדקני . ועין בעין בשובי אל נוהו יראנו : יום ג'
שבת סיון . יפרח בימיו צדיק ורב שלום עד בלי ירח לפ"ק :

ע"הא נאמי בקדש על אלים . ובכרועים על ברכים . והלחלה במתנים . פני חנוס במוון . כמו מני כפעמון .
רעדה אחתני . נוסח פני כסתי . מפער חסה אמרתי לקרן בן שמן . נגד אור הגדול קדושה שנה
בלבא אשר מלאתי את ידי לשלום משענתי לפנול ציערם הדגש . ופני במתי בחלמים . להקריב מנחת פני הפוסע
יד לפנים לחש כללי בקדש . לנרוע שיהא לפני אל בדברים עתיקים העומדים ברומו של עולם . יא עתק
פני לדבר נגוד גמתי המלך אורצ בלום . נגד כל חרם מדעת לבוא עד בנולס . נמלאים המה מעשי ידי ואר
סריס ובורא רוח . הדודים נאמי ריה . ואף חיש דל כמוני נמשל לאנך סורח . יבוא לפרוך מערכה לריו מיוחם .
ליהטם סמסעמים או להכול מלחמה לחם הפחה . בלחך דוקיקון דוור ונעורין דלשא מן מעייל בר נפחא .
איהי נקישא ואק בשיפולא . זה דרכיו נקישא דמחשא מעיילין סילא . לבי נאור וריק ומדעי קר מהניג .
ואני בשר ולא אדם . רק ידיעתינו עומק המושג אשר חליתי ידיעה שלא נדע . וכל דברי אלה אינם כי הם כבי
סנים מחוסר על הרס מהרבי האדמה . נגד שבתו אחז מקדושה השבת הכוללים מפו מלאים יז ומשיקא
נגד מורחה וימה . ולבתי אפסר לביים שבה סן אמן מנרעו ואין צדי מחומה . כמאמר ח"ל על המשכח
דגריי כסף לני ביש לו אף אלים דגריי וזכ הא נגמי הוא לו . ע"כ מהרואי הוה לממן ידי להיות מן המנשים
העובדים ויהיה במקלו ותמללו . נהבא אל הכוים ירח לנשח אל הקודש שלא לקר אחר סוכר קדושה אמוניס .
כף כנים . סונים ופסונים . וק"ו ב"ב של ק"ו לקמן ודל כמוני היום אשר אין שכלי נשעת לבאר מלכיים .
השענה סודותים . להשקות מנחל עדנים . דחליף לבי וורדא דנ"ש מגדלות מרקחים לשומרי דחיות . ולגלות
אף עין קמן משריני ספרותים . כי מכיר אני קושן ערבי וספלותי מנעורי . מלוא אל שפרי המך היכלא דמלכא
מן העולמים ולקדושה שבת המלכה . וספקתי הוה יפה מדיבורי . ע"כ אני כובש פני בקרקע נקודס והשחתתי .
ושפער אפסיך דגריי ריניו וריס . דלו עיני למרום וזהנשל ואחחן אל ה' בעת ההוא . הוא ה' קבל נא מנחם
דל מנחם כאומר יהיה נא אמרי לרנן והגיון לבי לפניך . ולא חנוס פתח עני כי ישאוף וישפך שיחו . להיות
כבוד שבת גודל קדושה וברוב כבוד במקושה עומדת . ובאשט שבת האני שפר אשר ספירתי הודס על
אדוני מלמדה . תהיה עולה עמי ואיהי יורדה עמי מכבודא אשר לה מיוחדת . כי דברי אלה המועמים אינם
דק לסתעורר בלשונותא דלחחא אח לבב אנשי חיל יראי אלים בעלי שכל ומדע ממני יראו וכן יעשו עוד ויתר
ע"כ שכלס הוך ואורח הרב הנה והכסיר המאיר עליהם מקדושה אור השבת גדול מאוד . הוד והודר גדולס
וגטד יתנו לקדושה יום שבת קדש . והיה חיש עס דברי אלה ספל לאנשי לבב בלשונותא דילי להיות להם
כבוד מלמדה . וסם נעורה ה' עליהם ונחמחם הנכד יעשו פרי למעלה למעלה . יגדיל מורה ויחדיר לשאוב
מן שמן ומים זכים ממקור חמה משפה חלה . ומברכחם להנכך ברכה שמים מעל לשכון כבוד בלרנט .
אני י"ק בלמרים אומר ביה . ויקום צי בההלכך מנחה חופך בשכנך תמטור עניך והסילוח כיה פסיקך
לעולם הכל . אמן ביה :